

ИИ ХАБЕР ИОАНДАН

Сөз адам олду

1 Баштан Сөз варды, Сөз Аллахтайды, Сөз Аллахты.

² Баштан О Аллахтайды.

³ Хепси Онуннан курулду, Онсуз бишей курулмады.

⁴ Онда йашамак варды. Йашамак инсан ичин айдынныкты.

⁵ Айдыннык каранникта шафк едер, каранник ону енсейамеди.

⁶ Аллахтан бир адам гелди, онун ады Иоан.

⁷ Гелди Айдыннык ичин шаатлык етсин, хепси инсан онун ашыры инансын.

⁸ О Кенди диилди Айдыннык, ама гелди Айдыннык ичин сөлесин.

⁹ Одур хақына Айдыннык, Ангысы хербир адамы, бу дүннейя гелан, айдыннадэр.

¹⁰ О Кенди бу дүннейя гелди. Дүннә Онун ашыры йарадылды, ама дүннә Ону танымады.

¹¹ Кендикилеринә гелди, кендикилери Ону каблетмеди.

¹² Ама хепси оннар, ким Ону каблетти, ким Онун адына инанды, О изин верди оннар олсун Аллахын ушаклары,

¹³ ангылары диил кандан, диил етән хем диил адам истедииндән, ама Аллахтан дууду.

¹⁴ Сөз адам олду, бизим арамьзда йашады, иивергийлан хем аслылыклан долу. Онун метинниини гөрдүк, нижә Бобадан бирижик Оолун метинниини.

¹⁵ Иоан Онун ичин шаатлык етти да бүүк сеслан бөлә деди: «Будур О, Кимин ичин хаберледим: „О, Ким бөндән сора гелер, таа үстүн бөндән, зерә Бөндән таа илерийди“.

¹⁶ Онун долушундан хепсимиз ииверги үстүнә ииверги едендик».

¹⁷ Зерә Закон Моисей ашыры верилди, ама хайыр хем аслылык Иисус Христос ашыры гелди.

¹⁸ Аллахы бир сыра билә кимсей гөрмеди. Бирижик Оол, Аллах, ким Бобанын кужаанда булунэр, О Аллахы ачты.

*Шаатлык Ваатизедижси
Иоандан*

¹⁹ Тә не сөледди Иоан, ачан Иерусалимдән иудейлар йолладылар попазлары хем левийлилери она, сорсуннар: «Кимсин сән?»

²⁰ Иоан ачык сөледди, атылмады, бөлә лафетти: «Бән диилим Христос».

²¹ «Е кимсин сән? Илиайсынмы?» – сордулар оннар. «Диилим», – деди о. «Бекленән проксун му?» «Диилим», – жувап етти о.

²² «Озаман кимсин сән, сөлә бизә, ки билелим, не жувап етмәә оннара, ким бизи йоллады. Не вар нижә сән сөлейәсин кендин ичин?» – сорду оннар.

²³ О деди: «Бән – бир сес, чол ердә бааран: „Саабийә йолу узладың“, нижә пророк Исаяа деди».

²⁴ Озаман йолланмышлар фарисейлердән Она сордулар:

²⁵ «Еер сән диилсейдин не Христос, не Илиа, не дә бекленән пророк, озаман нечин ваатиз едерсин?»

²⁶ Иоан жувап етти оннара: «Бән суйлан ваатиз едерим, ама араньзда дурэр Бириси, Ангысыны сиз танымээрсыныз.

²⁷ Одур, бөндән сора гелан, /ама бөндән үстүн олан/. Бән диилим йакышыкы чөзмәә Онун аяк капларынын тасмаларыны».

²⁸ Бу олду Вифаварада*, Иорданын өтәанда, нередә Иоан ваатиз едәрди.

Аллахын Кузусу

²⁹ Ертеси гүнү гөрер Иоан Иисусу, гелерәк она доору, да деер: «Тә, Аллахын Кузусу, Ангысы алэр дүннейин гүнахыны!»

³⁰ Будур О, Кимин ичин сизә хаберледим, дейип: „Бөндән сора гелер Адам, ани таа үстүн бөндән, зерә бөндән илерийди“.

³¹ Бән Ону танымардым, ама суйлан ваатиз етмәә гелдим, ки Израил инсанына таныдылсын».

³² Иоан деди: «Бән гөрдүм Айоз Духу, гөктән гугуш гиби инерәк да Онун үстүнә конарак.

³³ Ону танымардым, ама О, Ким йоллады, ваатиз едейим, бана деди: „Бак, кимин үстүнә Айоз Дух инерәк конажэк, Одур, Ким Айоз Духлан ваатиз едежэк“.

³⁴ Бән буну кендим гөрдүм хем шаат олдум, ани Одур Аллахын Оолу».

Иисусун илк үүренижсилери

³⁵ Ертеси гүнү Иоан үүренижилериндән икисиннән булунарды.

³⁶ Иисусу орадан гечәркән гөрдү да деди: «Тә, Аллахын Кузусу!»

³⁷ Үүренижиләр, ишидип лафлары, икиси дә Иисусун ардына гиттиләр.

³⁸ Иисус дөндү да, гөрүп оннары ардына гелиркән, деди: «Не аарээрсыныз?» Оннар дедиләр Она: «Равви (аннамасы Үүредижси), нередә йашээрсын?»

³⁹ «Гелин да гөрүн», – жувап етти Иисус. Оннар гиттиләр да гөрдүләр нередә йашээр, да о гүнү Онуннан калдылар. Йакынды онунжу** саат.

⁴⁰ Бириси икисиндән, ани Иоанын шаатлыны ишитти да Иисусун ардына гитти, Андрей, Симон Петринин кардашыйды.

⁴¹ О илкин кенди кардашыны Симону булуп, деди она: «Биз булдук Мессийайы (аннамасы Христос)».

⁴² Гөтүрдү ону Иисуса. Иисус, ачан гөрдү Симону, деди: «Сән – Симон, Иоанын оолу. Сенин адын олажэк Кифа (аннамасы таш***)».

*Филип хем Нафанаил
гелдиләр Иисуса*

⁴³ Ертеси гүнү Иисус истеди гитсин Галилейайа. О, булуп Филипи, деди она: «Гел Беним ардыма».

⁴⁴ Филип булунарды Вифсаида касабасында, нередән Андрей хем Петри.

* 1:28 Вифаварада: таа евелки текстлердә «Вифанийада». ** 1:39 Онунжу саат – саат 16 (ама кими билгичлерә гөрә саат 10). *** 1:42 Таш – урумжа «петрос» (Петри).

⁴⁵ Филип булду Нафанаили да деди она: «Биз булдук Ону, Кимин ичин Моисей Законда хем пророклар йазды, Иисусу Назарет касабасындан, Иосифин Оолуну».

⁴⁶ Нафанаил деди она: «Вар мы нижә бишей исләә чыксын Назарет касабасындан?» «Сән гел дә гөр», – жувап етти Филип.

⁴⁷ Иисус, гөрүп Нафанаили гелиркән, деди онун ичин: «Тә, бу бир хакына Израил адамы, ангысында йок шалвирлик!»

⁴⁸ «Нәәндан билерсин?» – сорду Нафанаил. Иисус жувап етти: «Гөрдүм сени, ачан Филип таа чаармадыйды, ачан сән булунурдун инжир фиданын алтында».

⁴⁹ Нафанаил деер Она: «Үүреджи, Сәнсин Аллахын Оолу, Сәнсин Израилин Падишахы!»

⁵⁰ Иисус жувап етти: «Сән инандын, зерә дедим: „Гөрдүм сени инжир фиданын алтында“. Сән бундан таа бүүк ишләр гөрөжән».

⁵¹ Сора деди: «Доору, доору сөлеерим сизә, ани бүүндән өтәә гөрөжениз ачылмыш гөклери хем Аллахын ангиллерини пинерәк хем инерәк Адам Оолуна».

Кана күүйүндә дүүн

2 Үчүнжү гүнү Галилейанын Кана күүйүндә дүүн варды. Иисусун анасы орадады.

² Дүүнә чаардылар Иисусу да үүренижилериннән.

³ Чүнкү шарап битмишти, Иисусун анасы деди Она: «Оннарда йок шарап».

⁴ Иисус жувап етти: «О, кары! Бана хем сана не? Беним саадым таа гелмеди».

⁵ Анасы изметкерлерә деди: «Йапасыңыз ону, не дейежек».

⁶ Орада варды алты кап таштан. Иудейлерин адетлеринә гөрә, бу каплардан суйу файдалардылар йыканмак адетлериндә. Херкези бу каплардан аларды ики-үч өлчү* су.

⁷ Иисус деди оннара: «Долдурдулар оннары аазларынадан».

⁸ «Шинди алын да гөтүрүн дүүн жувапчысына», – деди Иисус. Олә дә йаптылар.

⁹ Дүүн жувапчысы датты судан олмуш шарабы. О билмәрди, нередән бу шарап, биләрдиләр изметкерләр, ани долдурдулар каплары. Дүүн жувапчысы чаарды гүвеейи

¹⁰ да деди она: «Инсан илкин койэр софрайа ии шарабы, да конаклар сарфош олдуктан сора, прост шарабы. Ама сән ии шарабы бракмышын шиндийә кадар».

¹¹ Иисус йапты бу илк нышаны Галилейанын Кана күүйүндә. Бунуннан ачты Кенди метинниини, да үүренижилери инандылар Она.

¹² Ондан сора, анасыннан, кардашларыннан хем үүренижилериннән барабар гитти Капернаума. Орада калдылар биркач гүн.

Иисус паклээр Айоз бинайы

¹³ Иудейлерин Паскеллеси йаклашарды. Иисус гелди Иерусалим касабасына.

* ^{2:6} Ики-үч өлчү – урумжа «ики-үч метритис» (80-120 литра).

¹⁴ Булду Айоз бинанын аулунда өкүз, койун, гугуш сатаннары хем отурукча пара диштиреннери.

¹⁵ Тасмадан йапты бир камчы да коолады хепсини дышары Айоз бинанын аулундан койуннарлан хем өкүзләрлән, даатты пара диштиреннерин гүмүшлерини, актарды масаларыны.

¹⁶ Деди гугуш сатаннара: «Алын буннары бурадан да Беним Бобамын евини панайыра чевирмейин!»

¹⁷ Үүренижилери аклына гетирдиләр, ани вар йазылы: «Хавезлик Сенин евин ичин Бени кемирер».

¹⁸ Иудейләр бунун ичин дедиләр Она: «Не нышаннан бизә гөстережән, ани вар доорулуун буну йапасын?»

¹⁹ Иисус деди: «Йыкын бу Айоз бинайы да Бән үч гүнәдән енидән калдыражам».

²⁰ Иудейләр дедиләр: «Ләазым олду кырк алты йыл йапылсын бу Айоз бина, да Сән йапажан ону үч гүндә ми?»

²¹ Ама О, дейерәк Айоз бина, Кенди гүүдеси ичин лафедәрди.

Иисус билер хепсини

²² Ачан дирилди өлүдән, үүренижилери аклына гетирдиләр, ани о сөледийди бу лафлары, да инандылар Айоз Йазылары хем Иисусун сөзүнү.

²³ Ачан Иисус Паскеллә йорту-сунда Иерусалим касабасындайды, чок инсан инанды Она, зерә гөрәрдиләр мераклы нышаннары, ани йапарды.

²⁴ Ама Кендиси Иисус умудуну оннара коймарды, зерә таныйарды хепсини.

²⁵ Онун йокту ләазымныклыбы, ки биркимсей аннатсын инсан ичин, зерә О Кендиси биләрди, не вар инсанын үреендә.

Иисус хем Никодим

3 Фарисейлерин арасында варды бир адам, ады Никодим, бир иудей өндөржиси.

² О гелди Иисуса гежә вақыды да деди: «Үүреджи, биз билериз, ани Сәнсин Үүреджи, Аллахтан гелмә, зерә кимсей йапамээр о нышаннары, ани йапәрсын Сән, еер олмарсайды Аллах онуннан».

³ Иисус деди она: «Доору, доору сөлеерим сана, ани хербир адам, дуумарсайды енидән*, йок насыл гөрсүн Аллахын Падишахлыныны».

⁴ Никодим деди: «Несой вар колай дуусун енидән бир ихтәр адам? Ажаба вар мы нижә о енидән дуусун кенди анасындан?»

⁵ Иисус жувап етти: «Доору, доору сөлеерим сана, ани еер дуумарсайды биркимсей судан хем Духтан, йок насыл гирсин Аллахын Падишахлынына».

⁶ Не дуулмуш еттән, о ет, ама не дуулмуш Духтан, о дух».

⁷ Шашма буна, ани деерим: „Ләазым дууасыңыз енидән“.

⁸ Лүзгәр есер, нерейи истеер. Ишидерсин онун уултусуну, ама билмеерсин, нередән гелер хем нерейи гидер. Хеп өлә олэр херкезиннән, ким Духтан дуулмуш».

* ^{3:3} Енидән – еки «йукарыдан».

⁹Никодим деди: «Несой вар на-сыл бу олсун?»

¹⁰Иисус жувап етти она: «Сән, Израилин үүредижиси, буну му билмеерсин?»

¹¹Доору, доору сөлеерим, ани биз лафедериз, не билериз, хем шаатлык едериз, не гөрдүк, ама сиз каблетмеерсиниз бизим шаатлымызы.

¹²Лафедерим ердеки ишләр ичин, да инанмээрсыңыз, несой инанабилеженез, еер лафедәрсейдим гөктеки ишләр ичин?

¹³Кимсей гөкә калкмады, Ондан каарә, Ким гөктән инди. Будур Адам Оолу, /ани гөктә/.

¹⁴Нижә Моисей калдырды йыланы чол ердә, хеп өлә ләазым калдырылсын Адам Оолу да,

¹⁵ки ким инанажэк Она /кай-белмесин, ама/ дивеч йашасын.

¹⁶Зерә Аллах өлә пек севди бу дүннейи, ани верди бирижэк Оолуну, ки херкези, ким инанажэк Она, кайбелмесин, ама дивеч йашасын.

¹⁷Хакына, ани Аллах йолламады Оолуну бу дүннейә, ки даава кессин дүннейә, ама Онун ашыры дүннә куртарылсын.

¹⁸Ким инанэр Она, даава олмайжэк, ама ким инанмээр, о даава олду шиндән сора, зерә инанмады Аллахын бирижэк Оолуна.

¹⁹Даава тутунэр бундан, ани айдыннык гелди бу дүннейә, ама инсан таа пек севди караннаы, некадар айдынныы, зерә оннарын ишлери көтүдүр.

²⁰Зерә херкез, ким фена йапэр, азетмеер айдынныктан хем гитмеер айдыннаа, ки ачылмасын фена йаптыклары.

²¹Ама ким йашээр аслылаа гөрә, о гелер айдыннаа, гөрүнсүн дейни йаптыклары, ани Аллахын кувединнән йаптылы».

Иисус хем Иоан Ваатизедижи

²²Бундан сора Иисус үүренижилериннән барабар гелди Иудейя ерлеринә. Орада оннарлан бир парча вакыт йашарды да ваатиз едәрди.

²³Ама Иоан ваатиз едәрди Енонда, йакын Салимә, зерә орада чок су варды. Орайы геләрдиләр да ваатиз олардылар.

²⁴Чүнкү Иоан зындана таа дүшмедийди.

²⁵Бу вакыт Иоанын үүренижилерин хем иудейлерин арасында кавга пейдаланды динжесинә пакланмак ичин.

²⁶Гелдиләр Иоана да дедиләр: «Үүредижиди, О, Ким сениннәнди Иорданын өбүр тарафында, Ангысы ичин сән шаатлык еттин, шинди О ваатиз едер, да хепси Она гидер».

²⁷Иоан жувап етти: «Адам йок насыл каблетсин бишей, еер бу верилмәрсейди она гөктән.

²⁸Сиз кендиниз шаатсыңыз беним лафларыма. Бән сөледим, ани диилим Христос, ама йолланылмыш олдум Онун онү сора.

²⁹Кимин вар гелини, одур гүвәә. Гүвееини йанында досту дурэр, сеслеер ону, севинер хем шеннер, ишидип гүвееини сесини. Бу севинмелиим шинди таманнанды.

³⁰О ләазым бүүсүн, ама бән күчүлейим».

³¹Гөктән гелән – хепсиндән үстүн. Ердән адам топрактандыр,

ержесинә ишләр ичин лафедер. Гөктән гелән хепсиндән үстүн.

³²О шаатлык едер, не гөрдү хем не ишитти, ама кимсей каблетмеер Онун шаатлыныны.

³³Ким кабледер Онун шаатлыныны, бунуннан каавилеер Аллахын аслылыныны.

³⁴Кими Аллах йоллады, О Аллахын сөзлерини сөлеер, зерә Аллах Кенди Духуну өлчүйлән вермеер.

³⁵Боба север Оолуну, онун ичин верди хепсини Онун елинә.

³⁶Ким Аллахын Оолуна инанэр, дивеч йашамасы олажэк, ама ким инанмээр, йашамайы гөрмөйежэк. Аллахын үфкеси онун үстүнә калэр.

Самарийалы кары

4 Фарисейләр ишиттиләр, ани Иисус таа чок үүренижи еднер хем ваатиз едер, некадар Иоан.

²Аслысы, Кенди Иисус ваатиз етмәрди, ама ваатиз едәрди Онун үүренижилери.

³Ачан Иисус аннады буну, бракты Иудейайы да енидән гитти Галилейя ерлеринә.

⁴Ләазымды гечсин Самарийадан.

⁵Тә, Иисус гелер Самарийада бир касабайа, ады Сихар, нереси йаннашык о кырлан, ани Иаков вердийди кенди оолуна Иосифә.

⁶Орада булунарды Иаковун пынары. Иисус, дингин йолдан, отурду пынарын йанында өлә бир алтынжы* саатта.

⁷Гелди бир кары Самарийадан, ки су пынардан чыкарсын. «Вер Бана, су ичейим», – деди Иисус.

⁸Зерә Онун үүренижилери гиттидиләр касабайа имеелик алмаа.

⁹Самарийалы кары деди: «Сән иудейсин, несой бендән, самарийалы карыдан, су ичмәә истеерсин?» Иудейләр бишей пайлашмээрлар самарийалыларлан.

¹⁰Иисус жувап етти она: «Еер билсән Аллахын баашышыны хем Ону, Ким сендән су истеер, сән кендин истәрсин Ондан су ичмәә, да О йашамак суйу верир сана».

¹¹Кары деер Она: «Сааби, сән йок нейлән чыкарасын су, пынар да дерин, несой вар колай олсун сендә йашамак суйу?»

¹²Не сән таа бүүксүн бизим бобадан Иаковдан мы, ангысындан бизә калды бу пынар, нередән ичти кендиси, ооллары хем хайваннары?»

¹³Иисус жувап етти: «Ким ичер бу судан, о енидән сусар,

¹⁴ама ким ичежэк о судан, ани Бән вережәм, дивеч сусуз калмайжэк. Ама су, ани она вережәм, онда бир сызынты олажэк, да дивеч йашамайа гетирежэк».

¹⁵Кары деди Она: «Чорбажы, вер бу судан бана, ки сусамайым да гелмейим бурадан су чыкармаа».

¹⁶«Гит, чаар кожаны да гел бурайы», – деди Иисус.

¹⁷Кары жувап етти: «Йок кожам». «Доору сөледин, ани йок кожан, – деди Иисус, –

¹⁸зерә беш кожан олду. Бу адам, киминнән шинди йашээрсын, о да диил сенин кожан. Буну доору сөледин».

* ⁴⁶ Алтынжы саат – үүлендә саат 12 (кими билгичлерә гөрә саат 18).

¹⁹ Кары деди: «Чорбажы, гөрерим, ани Сән бир пророксун.

²⁰ Бизим бобалар баш иилтилар бу байыр үстүндә, ама сиз деерсиниз, ани ер, нередә ләазым баш иилтмәә, булунэр Иерусалимдә».

²¹ Иисус жувап етти она: «Кары, инан Бени, гелер вакыт, ачан баш иилтмейежениз Бобайа не бу байыр үстүндә, не дә Иерусалимдә.

²² Сиз баш иилдерсиниз нейә билмеерсиниз, биз баш иилдериз нейә билериз, зерә куртулмак – иудейлердән.

²³ Ама гелер вакыт, артык шиндән сора гелди, ачан хакына баш ураннар баш иилдежеклар Бобайа духта хем аслылыкта, зерә бутүрлү баш иилденнери Боба аарээр.

²⁴ Аллах – дух. Ким баш иилдер Она, ләазым баш урсун духта хем аслылыкта».

²⁵ Кары жувап едер: «Билерим, ани гележек Мессийа, Анггысына денер Христос. О, гелдийнән, хепсини бизә аннадажэк».

²⁶ Иисус деди: «Бән, ани сениннән лафедерим, Кендим Мессийайым».

²⁷ Бу вакыт гелди Онун үүренижилери. Оннар шаштылар, ани О лафедер бир карыйлан. Ама бири си билә сормады: «Не истеерсин?» еки: «Нечин лафедерсин онуннан?»

²⁸ Кары бракты су кабыны, гитти касабайа да деди инсана:

²⁹ «Гелин дә гөрүн бир адам, анггысы сөледди хепсини, не йаптым. Ажаба диил ми О Христос?»

³⁰ Оннар чыктылар касабадан да геләрдиләр Иисуса.

³¹ Бу вакыт үүренижиләр йалварардылар Она, исин, дейип: «Үүредижги, и бишей».

³² Ама О деди: «Бендә вар бир имәк, ани сиз билмеерсиниз».

³³ Үүренижиләр бири-бириннән лафедәрдиләр: «Гетирмеди ми ажаба Она биркимсей имәә?»

³⁴ Иисус деди: «Беним имәәм будур: йапайым Онун истедиини, Ким Бени йоллады, хем ишини Онун таманнайым.

³⁵ Демеерсиниз ми сиз, ани вар таа дөрт ай бичмәк вакыдынадан? Ама Бән сизә деерим: йа гөзлери-низи ачын да бакын екиннерә. Оннар шиндән сора сарардылар бичмәк ичин.

³⁶ Ким бичер, хак алэр, берекет дивеч йашамак ичин топлээр. Онуштан екижи хем бичижи барабар севинежеклар.

³⁷ Онун ичин доору о сөз, ани деер: „Бириси екер, ама башкасы бичер“.

³⁸ Бән йолладым сизи, бичәсиниз, нередә сиз ишләмединиз, ама башкасы ишледи, сиз дә пай алэрысыныз оннарын ишлериндән».

³⁹ Чойу самарийалылар бу касабдан инандылар Иисуса карынын лафларындан, анггысы, шаатлык едип, деди: «О сөледди бана хепсини, не йаптым».

⁴⁰ Онуштан, ачан гелдиләр самарийалылар Она да йалвардылар, калсын оннарда, О калды орада ики гүн.

⁴¹ Сора инандылар таа чоклук Кенди Иисусун лафларындан.

⁴² Оннар дедиләр карыйа: «Шинди инанэрыз диил сенин лафларындан, ама кендимиз ишиттик

хепсини да аннадык, ани хакына Одур дүннейин Куртарыжысы /Христос/».

Өндөржсинин оолу саа олду

⁴³ Ики гүндән сора Иисус йолланды орадан да гитти Галилейайа.

⁴⁴ О Кендиси шаатлык етти, ани бир дә пророк диил хатырланмыш кенди дуума ериндә.

⁴⁵ Ачан гелди Галилейайа, орада Ону каблеттиләр, зерә оннар да йортуяа гиттидиләр да гөрдүйдүләр хепсини, не О йапты йорту вакыды Иерусалимдә. Оннар да йортуда орадайдылар.

⁴⁶ Иисус енидән дөндү геери Галилейанын Кана күүйүнә, нередә суйу чевирдийди шараба. Капернаум касабасында бир падишах изметкерин оолу хастайды.

⁴⁷ Бу изметкәр ишитти, ани Иисус дөндү Иудейадан Галилейа ерлеринә. О гелди Иисуса да йалварды, гелсин да алыштырсын онун оолуну, ани өлүм дөшеендейди.

⁴⁸ Иисус деди: «Сиз, мераклы нышаннар хем шашмаклы ишләр гөрмейинжә, инанмээрсыныз!»

⁴⁹ Падишахын изметкери деди: «Сааби, гел, таа өлмедийнән беним ушаам».

⁵⁰ Иисус жувап етти: «Гит, сенин оолун йашайжэк». О инанды Иисусун сөзүнү да гитти.

⁵¹ Ачан о таа йолдайды, чырактары чыктылар она каршы да сөледдиләр, ани чожек саа.

⁵² О сорду оннара: «Не вакыт она ии олду?». Оннар жувап етти-

ләр: «Дүн, единжи* саатта онун йангыны дүштү».

⁵³ Бобасы аннады, ани бу олду озаман, ачан Иисус деди она: «Сенин оолун йашайжэк». О хем онун бүтүн еви инандылар.

⁵⁴ Бу икинжи нышан, ани йапты Иисус геери Иудейадан Галилейа ерлеринә дөндүктән сора.

Отуз секиз йыллык хаста саа олэр

5 Ондан сора олду иудейлердә бир йорту, да Иисус гитти Иерусалим касабасына.

² Иерусалимдә, Койун токатларында вар бир гөл, ани чыфгытчасына ады Вифезда, долайлы беш колонадайлан.

³ Бу колонадалар алтында йатардылар чок түрлү хасталар: көөрлар, топаллар, көтүрүмнәр, /ангылары беклардиләр су ойнамасыны.

⁴ Аллахтан бир ангил кимәр сыра геләрди гөлә да чалкаларды суйу. Ким илкин гирәрди су ойнатмасындан сора, куртулурду хертүрлү хасталыктан, недән хастайды/.

⁵ Орада варды бир адам, ани хастайды отуз секиз йыл.

⁶ Иисус гөрдү ону йатаркан, да билерәк, ани чок вакыттан беери хаста, сорду она: «Истеерсин ми саа олмаа?»

⁷ Бу хаста жувап етти: «Чорбажы, йок кимсейим, су ичинә салверсин бени, ачан су фокурдээр. Бән гиринжә, гирер башкасы бендән илери».

* 4:52 Единжи саат – саат 13 (кими билгичлерә гөрә саат 19).

⁸ «Калк, ал дөшөөни да гез», – деди Иисус.

⁹ Бирдән бу адам саа олду, алды дөшөөни да чекетти гезмәә. Бу олду бир жумертеси гүнү.

¹⁰ Иудейләр бу адама, ани саа олду, дедиләр: «Бүүн, жумертеси гүнү, дүшмеер, ташыйасын дөшөөни».

¹¹ О жувап етти оннара: «О, ким бана саалык верди, деди: „Ал дөшөөни да гез“».

¹² Оннар сордулар: «Кимдир О, Ангысы сана деди: „Ал дөшөөни да гез“?»

¹³ Ама бу саа олмуш адам билмәрди, кимди О, зерә Иисус орадан сауштуйду калабалык бетеринә.

¹⁴ Сора Иисус онуннан каршы гелди Айоз бинада да деди: «Тә, алыштын, бак, зeedä гүнаха гирмә, ки олмасын сениннән бишей таа бела».

¹⁵ Бу адам гитти да сөледди иудейлерә, ани Она Иисус саалык верди.

¹⁶ Бу бетерә иудейләр башладылар излемәә Иисусу да истәрдиләр өлдүрсүннәр Ону, зерә йапарды бу ишлери жумертеси гүнү.

¹⁷ Иисус дейәрди оннара: «Бобам Беним таа ишлеер, Бән дә ишлеерим».

¹⁸ Онуштан иудейләр таа чок бакардылар өлдүрсүннәр Ону, зерә диил саде ани басарды жумертесини, ама Аллаха дейәрди: «Беним Бобам», койарак Кендини Аллахлан бир.

Иисусун заабитлиши

¹⁹ Бунун ичин Иисус оннара деди: «Доору, доору сөлеерим сизә, ани Оол йок насыл бишей йапсын Кенди-Кендиндән, еер гөрмәрсей-

ди Бобайы йапаркан. Хепсини, не йапэр Боба, Оолу да йапэр хеп өлә.

²⁰ Зерә Боба север Оолуну да гөстерер Она хепсини, не йапэр. О гөстережек Она таа бүүк ишләр дә, ки сиз шаш-беш каласыныз.

²¹ Зерә, нижә Боба дирилдер өлүлери да верер өмүр оннара, хеп өлә Оол да верер өмүр, кимә истеер.

²² Боба даава кесмеер кимсейә. Бүтүн даавайы верди Оолуна,

²³ ки хепси икрамнасыннар Оолуну, нижә икрамнээрлар Бобайы. Ким икрамнамээр Оолу, о икрамнамээр Бобайы, Ангысы йоллады Ону.

²⁴ Доору, доору сөлеерим: ким сеслеер Беним сөзүмү да инанэр Она, Ким Бени йоллады, онун вар дивеч йашамасы, о гелмеер даавайа, ама гечти өлүмдән йашамайа.

²⁵ Доору, доору сөлеерим сизә, гелер вакыт, шиндән сора гелди, ачан өлүләр ишидежеклар Аллахын Оолунун сесини, да ишиденнәр дирилежеклар.

²⁶ Нижә Бобанын вар йашамасы Кенди-Кендиндә, хеп өлә Оолуна да верди, йашамасы олсун Кенди-Кендиндә.

²⁷ Верди заабитлик Она, даава кессин, зерә О – Адам Оолу.

²⁸ Шашмайын буна, зерә гелер вакыт, ачан хепси, ким булунэр мезарлар ичиндә, ишидежеклар Адам Оолунун сесини.

²⁹ Да чыкажэklar мезарлар ичиндән. Ким йапты илик, дирилежек өмүр ичин, ама ким йапты феналык, дирилежек даава ичин.

³⁰ Бән йок насыл йапайым бишей Кендимдән. Бән даава йапэрым өлә, нижә ишидерим Бобадан. Беним даавам доору, зерә бакэрым йапайым диил Беним Кенди истедиими, ама Бобанын, Ангысы Бени йоллады.

Иисус ичин шаатлык

³¹ Еер шаатлык едәрсеидим Кендим ичин, озаман Беним шаатлыым диил аслы.

³² Вар башка шаат, ангысы Беним ичин шаатлык едер. Бән билерим, ани Онун шаатлыы аслы.

³³ Сиз йолладыныз Иоана, да о шаатлык етти аслылык ичин.

³⁴ Диил ани Бән адамын шаатлыыны кабледерим, ама буннары сөлеерим, ки сиз куртуласыныз.

³⁵ Иоан бир шафкты, ани йанарды хем айдыннадарды. Сиз истединиз бираз шенненәсиниз онун айдыннында.

³⁶ Ама Бендә вар Иоанын шаатлыындан таа каави бир шаатлык: ишләр, ани Боба верди, йапайым, хем ангыларыны Бән йапэрым, буннар Беним ичин шаатлык едерләр, ани Боба Бени йоллады.

³⁷ Бобам, ани Бени йоллады, Кендиси шаатлык етти Беним ичин. Сиз хич ишитмединиз Онун сесини хем гөрмединиз үзүнү.

³⁸ Онун сөзүнү тутмээрсыныз үреениздә, зерә инанмээрсыныз Ону, Кими О йоллады.

³⁹ Сиз аараштырээрсыныз Айоз Йазылары, дүшүнүп, ки оннарлан еденәсиниз дивеч йашамак. Оннар шаатлык едерләр Беним ичин!

⁴⁰ Сиз истәмеерсиниз геләсиниз Бана, олсун йашаманыз дейни.

⁴¹ Бән каблетмеерим инсандан метинник.

⁴² Сизи билерим, сиздә йок севги Аллаха.

⁴³ Бән гелдим Беним Бобамын адына, да каблетмеерсиниз Бени, ама геләрсеиди башка биркимсей кенди адына, ону сиз кабледежениз.

⁴⁴ Несой вар нижә сиз инанасыныз, ачан аарээрсыныз метинник бири-бириниздән, ама аарамээрсыныз метиннии, ани гелер бир Аллахтан.

⁴⁵ Санмайасыныз, ани Бән сизи кабаатландыражам Бобанын өнүндә, вар ким сизи кабаатландырысын: Моисей, ангысына умудунузу койдунуз.

⁴⁶ Еер инанайдыныз Моисеи, инанажәйдыныз Бени дә, зерә о йазды Беним ичин.

⁴⁷ Ама чүнкү инанмээрсыныз онун йазыларыны, несой вар насыл инанасыныз Беним сөзүмү?»

Беш бин адам дойурулэр

6 Бундан сора Иисус гитти Галилея (Тивериада) гөлүнүн өбүр тарафына.

² Чок инсан гидәрди Онун ардына, зерә гөрәрдиләр нышаннары, не йапарды хасталарлан.

³ Иисус пинди байыр үстүнә да отурурду орада үүренижилериннән барабар.

⁴ Паскеллә, иудейлерин йортусу, йаклашарды.

⁵ Иисус бакты да гөрдү чок инсан, ани геләрди Она. Озаман деди Филипә: «Нәандан сатын алажэз окадар екмек, ки бу инсаны дойуралым?»

⁶Сөледі бөлә, ки денесин ону, зерә Кендиси биләрди, не йапажэк.

⁷Филип жувап етти: «Икиүз динарлык екмек дә етишмәз оннара, ки херкези бирәр парча алабилсин».

⁸Өбүр үүренижи, Андрей, Симон Петринин кардашы, деди:

⁹«Бурада вар бир чоҗук, ангысында вар беш екмек арпадан хем ики балык, ама недир оннар букадар инсана?»

¹⁰Иисус деди: «Сөлейин, инсан отурсун». Орада варды чок чимен. Инсан отурду ерә. Хепси вардылар бир беш бин адамын долайында.

¹¹Иисус алды екмеклери, шүкүр етти Аллаха, сора пайетти /үүренижилеринә, үүренижилери да пайеттилә/ инсана. Хеп өлә пайетти балыклары, херкезинә, ким некадар истеди.

¹²Оннар дойундуктан сора, Иисус деди үүренижилеринә: «Топлайын имәк парчаларыны, ки бишей зән олмасын».

¹³Топладылар да долдурдулар оники сепет екмек парчасыннан, ани калдыйды о инилмиш беш арпа екмеендән.

¹⁴Инсан, ачан гөрдү бу нышаны, ани йапты Иисус, деди: «Будур хақына пророк, ангысы ләазым гелсин дүннейә».

¹⁵Иисус биләрди, ани неетленәрдиләр гелсиннәр да зорлайып йапсыннар Ону падишах. Онуштан О саушту орадан да йалныз генә пинди бир байыр үстүнә.

Иисус гезер су үстүндә

¹⁶Ачан авшам олду, Онун үүренижилери гиттиләр гөл бойуна.

¹⁷Гирдиләр кайык ичинә да гидәрдиләр гөлүн өбүр тарафына, Капернаум касабасына. Караннык олдуйду, ама Иисус хеп окарда гелмәрди оннара.

¹⁸Бир серт лүзгәр есәрди, гөл дә далгалыйды.

¹⁹Ачан үздүләр бир ирми бешотуз стади*, гөрдүләр ани Иисус гезер су үстүндә да кайаа йаклашәр. Оннар корктулар.

²⁰«Бу Бәним, коркмайын!» – деди Иисус.

²¹Озаман оннар истәрдиләр алысыннар Ону кайык ичинә. Бундан сора бирдән кайык етишти о ерә, нерейи оннар гидәрдиләр.

Өмүр екмәә

²²Ертеси гүнү инсаннар, ани калдылар гөлүн өбүр тарафында, гөрдүләр, ани орада варды салт бир кайык. Аннадылар, ани Иисус гирмеди үүренижилериннән кайык ичинә, ама үүренижиләр Онсуз гиттиләр.

²³Гелди башка биркач кайык Тивериада касабасындан йакын о ерә, нередә идийдиләр екмек Саабинин иисөзлемесиндән сора.

²⁴Өлә ки, инсан, гөрүп, ани орада йок не Иисус, не дә үүренижиләр, пинди кайыклара да гитти Капернаум касабасына Иисусу аарамаа.

²⁵Ачан булдулар Ону гөлүн өбүр тарафында, дедиләр Она:

«Үүредиж, не заман Сән бура-йы гелдин?»

²⁶Иисус жувап етти оннара: «Доору, доору сөлеерим сизә: аарээрсыныз Бени, диил ани гөрдүнүз нышаннары, ама ани идиниз екмек да дойундуруз.

²⁷Чалышын диил гечәр имәк ичин, ама гечмәз имәк ичин, ани дивеч йашамайа гөтүрер. Буну сизә Адам Оолу вережек. Зерә Адам Оолуну Аллах Боба нышаннады Кенди мұхүрүннән».

²⁸Оннар дедиләр: «Не ләазым йапалым, Аллахын ишини дейни таманнайалым?»

²⁹Иисус жувап етти: «Будур Аллахын иши, ки инанасыныз Она, Кими О йоллады».

³⁰Буна оннар жувап етидиләр: «Не нышан гөстерәбилерсин бизә, ки гөрелим да инаналым Сени? Не иш Сән йапәрсын?»

³¹Бизим бобалар идиләр манна* чолда, нижә вар йазылы: „Верди оннара екмек гөктән“».

³²Иисус деди: «Доору, доору сөлеерим сизә, ани Моисей вермеди екмек гөктән сизә, ама Беним Бобам верер хақына екмек гөктән.

³³Зерә Аллахын екмәә Одур, Ким гөктән инер да йашамак дүннейә верер».

³⁴«Сааби, вер бизә херзаман бу екмектән», – дедиләр оннар.

³⁵Иисус деди оннара: «Бәним йашамак екмәә. Ким Бана гелер, хич аҗыкмаз, ким Бана инанэр, бир сыра билә сусуз калмаз.

³⁶Нижә сөледим сизә, гөрдүнүз Бени да хеп окарда инанмадыныз.

³⁷Хепси, не Боба Бана верер, Бана гелер. Ким дә Бана гелер, ону хич бирзаман ууратмайаҗам дышары.

³⁸Зерә гөктән индим, диил ани Кенди истедиими йапайым, ама Бени йоллайан Бобанын истедиини таманнайым.

³⁹Бени Йоллайанын истедии будур: бирини билә оннардан, ани Бана верди, кайбетмейим, ама битки гүндә хепсинә йашамак верейим.

⁴⁰Будур Бобанын истедии: херкезин дивеч йашамасы олсун, ким гөрер Оолу да инанэр, битки гүндә ону дирилдеҗам».

⁴¹Иудейләр мырылданардылар Она каршы, зерә деди: «Бәним гөктән инмә екмек».

⁴²Дейәрдиләр: «Диил ми О – Иисус, Иосифин оолу, Ангысынын бобасыны хем анасыны биз таныйэрыз? Шинди нечин О деер: „Бән гөктән индим?“»

⁴³Иисус жувап етти: «Мырылданмайын бири-биринизин аранызда.

⁴⁴Кимсей йок насыл Бана гелсин, еер Бени йоллайан Боба ону чекмәрсейди. Она битки гүндә Бән өмүр вереҗам.

⁴⁵Пророклары кийатларында йазылы: „Хепси Аллахтан үүредилмиш олаҗэklar“. Хепси, ким Бобадан ишитти хем үүренди, о Бана гелер.

⁴⁶Зерә кимсей Бобайы гөрмед, Ондан каарә, Ким Аллахтан гелди. О Бобайы гөрдү.

* ^{6:19} 25-30 стади – 4,6–5,6 километра.

* ^{6:31} Манна – имәк, ангысыны Аллах минуниалы шекилдә йоллармыш чыфтылар, ачан оннар гезәрмишләр чолда.

47 Доору, доору сөлеерим сизä: ким инанэр /Бана/, онун вар дивеч йашамасы.

48 Баним йашамак екмää.

49 Сизин бобаларыңыз идиләр манна чолда да өлдүләр.

50 Гөктән инән өләдир бир екмек, ани ким ону ийер, хич өлмеер.

51 Баним йашамак екмää гөктән инмä. Ким бу екмектән ийер, дивеч йашайажэк. Екмек, ани Бән верерим дүннейин йашамасы ичин, Кенди гүүдәм».

52 Ачан иудейләр бу лафлары ишиттиләр, башладылар чекишмää бири-бириннән. Оннар дейәрдиләр: «Несой вар насыл бу Адам версин гүүдесини, ийелим?»

53 Иисус деди: «Доору, доору сөлеерим сизä, ани еер имәрсейдиниз Адам Оолунун гүүдесини хем ичмәрсейдиниз Онун каныны, сиз йашамак еденмейежениз.

54 Ким ийер Беним гүүдеми хем ичер беним канымы, онун вар дивеч йашамасы. Ону дирилдежäm битки гүндä.

55 Зерä Беним гүүдäm – хакына имäk хем Беним каным – хакына ичмäk.

56 Ким ийер Беним гүүдеми хем ичер Беним канымы, о калэр Бендä, Бән дä онда.

57 Нижä дири Боба йоллады Бени, да йашээрым Бобанын кувединнән, хеп өлә Бени дä ийән йашайажэк Беним кувединнән.

58 Будур гөктән инмä екмек, диил нижä манна, ани бобалары-

ныз идиләр да өлдүләр. Ким ийер бу екмää, дивеч йашайажэк».

59 Иисус сөледиди буннары синагога ичиндä, ачан үүредәрди инсаны Капернаум касабасында.

Үүренижиләр бракэрлар Иисусу

60 Бу лафлардан сора чойу үүренижилериндән дедиләр: «Не фасыл лафлар, ким вар насыл каблетсин бу лафлары?»

61 Ама Иисус биләрди, ани Онун үүренижилери мырылданэрлар, онуштан деди: «Бу лафлар сизä көстек ми?»

62 Не дейеженез, ачан гөреженез Адам Оолуну калкарак енидән орайы, нередä О баштан булунарды?»

63 Йашамак верән духтур. Гүүдä бишейä йардым етмеер. Бу лафлар, ани сизä сөледим, духтур хем өмүрдүр.

64 Ама вар сиздән кимиси инансыз». Иисус баштан биләрди, ким инанмээр хем ким Ону сатажэк.

65 Да деди: «Бунун ичин сөледим, ани кимсей йок насыл гелсин Бана, еер бу она диилсейди верилмиш Бобамдан».

66 Бу бетерä чойу Онун үүренижилериндән дөндүләр геери да ондан сора Онуннан гезмедиләр.

67 Озаман Иисус, данышып оникисинä, деди: «Беки сиз дä истеерсиниз гитмää?»

68 «Сааби, кимä гиделим? – деди Симон Петри. – Сендä дивеч йашамак сөзлери.

69 Биз инандык да таныдык, ани Сәнсин Аллахын Айозу*».

* 6:69 Сәнсин Аллахын Айозу: кими текстлердä вар йазылы «Сәнсин Христос, дири Аллахын Оолу».

70 Иисус жувап етти: «Айырмадым мы Бән сизи оникинизи? Ама сиздән бириси диавол».

71 Буну деди оникисиндән бириси ичин, Симон Искаротун оолу Иуда ичин, ангысы сонда сатты Ону.

Иисус Бордей йортусунда

7 Бундан сора Иисус гезәрди Галилеяда. Истämәрди гезсин Иудейада, зерä иудейләр аарардылар өлдүрсүннәр Ону.

2 Йаклашарды иудейлерин Бордей йортусу.

3 Иисусун кардашлары дедиләр Она: «Чык бурадан да гит Иудейайа, Сенин үүренижилерин дä гөрсүннәр, не ишләр йапэрсын.

4 Зерä кимсей йаптыкларыны сакламээр, ачан истеер ачылсын инсана. Чүнкү Сән йапэрсын бу ишлери, гөстер Кендини дүннейä».

5 Онун кардашлары буну дедиләр, зерä инанмардылар Она.

6 Иисус жувап етти оннара: «Беним вакыдым таа гелмеди, ама сизин ичин херзаман вакыт уйгун.

7 Сиздән дүннä йок насыл азетмесин, ама Бендән азетмеер, зерä Бән ачыклээрым, ани онун ишлери көтү.

8 Сиз гидин йортуя. Бән таа гитмейежäm бу йортуя, зерä Беним вакыдым таа гелмеди».

9 Буннары сөледиктән сора О калды Галилеяда.

Иисус йортуда

10 Ачан кардашлары гиттиләр йортуя, сора О да ардларындан гитти, ама диил ачыкта, саклы гитти.

11 Иудейләр аарардылар Ону йорту вакыды да сорардылар: «О нередä?»

12 Инсан арасында чок түрлү Онун ичин фисирдемäk олурду. Кимиси дейәрди: «О бир ислää адам», башкасы дейәрди: «Диил ислää, О инсаны алдадэр».

13 Ама кимсей Онун ичин лафетмәрди ачык, зерä коркардылар иудейлердән.

14 Йортунун йарысында Иисус гирди Айоз бина ичинä да башлады үүретмää.

15 Иудейләр шашардылар, дейип: «Нäндан О билер, үүренмедийнән, Айоз Йазылары?»

16 Иисус жувап етти: «Беним үүренмишлим диил Бендән, ама Ондан, Ким Бени йоллады.

17 Еер биркимсей истәрсейди йапсын Онун истедиини, о аннайажэк бу үүретмäk Аллахтан мы, оса Бән Кендимдән ми сөлеерим.

18 Ким лафедер кендиндән, о кендинä метинник бакэр, ама ким онун йоллайнын метинниини бакэр, о доору сөлеер, онда йок йанмышлык.

19 Вермеди ми Моисей сизä Закону? Хеп окадар кимсей сиздән тутмээр Закону, озаман нечин Бени өлдүрмää бакэрсыныз?»

20 Инсан жувап етти: «Диил ми фена дух Сендä? Ким бакэр Сени өлдүрмää?»

21 Иисус жувап етти оннара: «Бән бир иш йаптым, да хепсиниз шаштыныз.

22 Моисей верди сымарламак кесиклик ичин сизä, макар ки бу диил Моисейдән, ама деделердән, да сиз онуштан кесиклик

йапэрсыныз ушаа жумертеси гүнү.

²³Еер ушаа кесиклик йапылар-сайды жумертеси гүнү, ки басыл-масын Моисейин Закону, нечин Бана окадар үфкеленерсиниз, ани жумертеси гүнү бир адамы хеп-тан саа йаптым?

²⁴Даава кесмейин дышанкы ду-руша гөрә, ама даава кесин доо-рулаа гөрә».

Иисус хакына Христос му?

²⁵Кими адамнар Иерусалимдән сорардылар: «Диил ми бу О, кими өлдүрмää аарээрлар?

²⁶Тä, О лафедер ачыклыкта, да кимсей бишей Она демеер! Ажа-ба кайыл олмады мы өндөржилär да, ани О Христос?

²⁷Биз билериз, нередән О, ама ачан Христос гележек, кимсей бил-мейежек нередән».

²⁸Иисус, Айоз бина аулунда үүредерäk инсаны, бөлä баарды: «Сиз Бени таныйэрсыныз хем бил-ерсиниз нередänим, ама Бән Кенди башыма гелмедим. Бени Йоллайан – хаклы, ама сиз Ону танымээрсыныз.

²⁹Бән таныйэрым Ону, зерä гел-дим Ондан. О Бени йоллады».

³⁰Оннар бакардылар тутсуннар Ону, ама кимсей ел койамады Она, зерä гелмедийди вакиды.

³¹Чойу инсандан инандылар Она. Оннар дейärдилär: «Ачан Христос гележек, не таа чок ны-шан йапажэк мы, некадар бу Адам йапэр?»

³²Фарисейлär ишиттилär ин-саны бөлä фысырдашарак Иисус ичин. Бүүк попазлар хем фари-

сейлär йолладылар бекчилери, ки тутсуннар Иисусу.

³³Ама Иисус деди: «Бән бир парча вакыт таа олажам сизиннән да сора гидежäm Она, Ким йолла-ды Бени.

³⁴Сиз аарайажэныз Бени да бу-ламайажэныз. Нередä Бән олажам, сиз орайы йок нижä гелäсиниз».

³⁵Иудейлär лафедärдилär би-ри-бириннән: «Нерейи бу адам истеер гитсин, да биз Ону була-майалым? Дүшүнмеер ми гитсин бизим инсана, ани даанык урум касабаларына, да урумнары үүрет-син?

³⁶Башка түрлү несой аннамаа бу лафлары, ани сөледи: „Аарайа-жэныз да буламайажэныз Бени“ хем „Нередä Бән олажам, сиз ора-йы гелäмейежениз?“»

Иисус – йашамак суйу

³⁷Йортунун битки бүүк гүнүн-дä Иисус калкты аякча да баар-ды: «Ким сусады, гелсин Бана да ичсин.

³⁸Ким инанэр Бана, ондан бир дерä йашамак суйу акажэк, нижä йазылы Айоз Йазыда».

³⁹Сөлärди бу лафлары Айоз Дух ичин, Ангысыны лääзымды каблетсиннär оннар, ким Она инанэр. Зерä Айоз Дух таа верил-медийди, хем Иисус таа диилди метинникли.

⁴⁰Кимиси инсандан, ачан ишит-тилär бу лафлары, дедилär: «Бу адам хакына бекленән пророк».

⁴¹Башкасы дейärди: «О Хрис-тос», ама таа башкасы дейärди: «Олур му Христос Галилейадан гелсин?»

⁴²Йок му йазылы Айоз Йазыда, ани Христос гележек Давидин сен-селесиндән, Вифлеем касабасын-дан, нередä Давид йашарды?»

⁴³Өлä ки, олурду чекиш инсан арасында Иисус ичин.

⁴⁴Кимиси бактылар тутсуннар Ону, ама кимсей ел койамады Она.

Иудей өндөржилери инанмээрлар

⁴⁵Бекчилär дөндүлär геери бүүк попазлара хем фарисейлерä. Бун-нар сордулар оннара: «Нечин ге-тирмединиз Ону?»

⁴⁶Бекчилär жувап еттилär: «Кимсей бир сыра билä лафетме-ди бу адам гиби».

⁴⁷Фарисейлär дедилär: «Не, сиз дä ми алдандыныз?

⁴⁸Инанды мы ажаба бир өндөр-жи еки бир фарисей Она?

⁴⁹Бу инсан билмеер Закону, о бетвалы!»

⁵⁰Оннардан бири, Никодим, ан-гысы өнжä гелдийди Иисуса, де-ди оннара:

⁵¹«Бизим Закон кабаатланды-рэр мы биркимсейи, таа сеслæме-дийнән ону хем аннамадыйнан, не йапты?»

⁵²Оннар жувап еттилär: «Беки сән дä Галилейадансын? Аараш-тыр ислää да бак, Галилейадан вар мы насыл чыксын пророк?»

⁵³Сора хепси даалыштылар ев-леринä.

Ороспулукта тутулан кары

8 Иисус гитти Зейтин байырына. ²Чин-сабаалән енидән гелди Айоз бинайа, да хепси инсан топ-

ланды Онун долайына. О отурду да башлады оннары үүретмää.

³Озаман билгичлär хем фари-сейлär гетирдилär бир кары, ан-гысы тутулду ороспулукта, да, чы-карып ону орта ерä,

⁴дедилär Иисуса: «Үүредижи, бу кары тутулду таман ороспулук йапаркан.

⁵Моисей сымарлады бөлеле-рини ташлан өлдүрелим, Сән не деерсин?»

⁶Сөледилär буну, ки денесин-нär Ону да кабаатландырабил-синнär. Ама Иисус ашаа иилди да пармааннан ердä йазарды.

⁷Чүнкү възгечмärдилär сор-мактан Она, Иисус калдырды ба-шыны да деди: «Ким сизин ара-ныздан гүнахсыз, о илк урсун ташлан она».

⁸Сора енидән иилди да ердä йазарды.

⁹Ачан ишиттилär бу лафла-ры, /дуйдулар азарланмыш кен-дилерини кенди неетлериндä да/ бири-бири арды сора гиттилär, башлайып ен ихтärдан /ен кү-чäädән/. Иисус калды йалныз кар-ыйлан, ангысы дурарды кар-шыда.

¹⁰Ачан Иисус калдырды башы-ны /да бакты, гөрмейип кимсейи, карыдан каарä/, деди: «Кары, не-редä оннар, /ангылары сени ка-баатлардылар/? Не, кимсей кабаат-ламээр мы сени?»

¹¹«Кимсей, Чорбажы», – жувап етти о. Озаман Иисус деди: «Бән дä сени кабаатламээрим, гит да бундан зеедä гүнах йапма».*

* 7:53 – 8:11 Бу сырлар ен ески текстлердä йок.

Иисус – дүннейä айдыннык

¹²Иисус енидән лафетти инсана. «Бән дүннейин айдынны-йым, – деди. – Ким гелер Беним ардыма, гезмейежек каранникта, ама онда йашамак айдынны олажэк».

¹³Озаман фарисейләр дедиләр: «Сән Кенди-Кендин ичин сөлеерсин, онуштан Сенин шаатлыын диил аслы».

¹⁴Иисус жувап етти: «Еер Бән Кенди-Кендим ичин сөләрсейдим, хеп окадар Беним шаатлыым доору, зерä Бән билерим, нередән гелдим хем нерейи гидерим, ама сиз билмеерсиниз, нередән Бән гелдим хем нерейи гидерим».

¹⁵Сиз даава кесерсиниз гөзä гөрä. Бән кимсейä даава кесмеерим.

¹⁶Еер кесәрсейдим даава, даавам доору олажэйд, зерä диилим йалныз: Боба, ани Бени йоллады, О Бенимнән.

¹⁷Сизин законузда вар йазылы: „Ики адамын шаатлыы доору“.

¹⁸Беним ичин шаатлык едерим Бән, хем Беним ичин шаатлык едер Боба, Ангысы Бени йоллады».

¹⁹Озаман оннар сордулар: «Нередä Сенин Бобан?» Иисус жувап етти: «Сиз танымээрсыныз не Бени, не Бобамы. Еер таныйайдыныз Бени, таныйажэйдныз Бобамы да».

²⁰Иисус сөледди бу лафлары, ачан үүредәрди инсаны Айоз бина ичиндä, нередä хазна булунары. Кимсей Ону тутмады, зерä вакыды таа гелмедийди.

²¹Иисус лафетти илери доору: «Бән гидерим. Сиз аарайажэныз

Бени, ама өлежениз гүнахларынызда, орайы, нерейи Бән гидерим, сиз йок насыл гелäсиниз».

²²Озаман иудейләр дедиләр: «Ажаба йок му неетиндä, өлдүрсүн Кендини? Нечин бөлä деер: „Нерейи Бән гидерим, сиз йок насыл гелäсиниз“?»

²³«Сиз ашаадан, Бән йукардан, сиз бу дүннедән, Бән диилим бу дүннедән, – жувап етти Иисус. –

²⁴Онун ичин сизä дедим, ани өлежениз гүнахларынызда, зерä еер инанмарсайдыныз, ани Бәним, озаман гүнахларынызда өлежениз».

²⁵«Кимсин Сән?» – сорду оннар. Иисус жувап етти: «Баштан не дедим сизä, Ойум».

²⁶Вар чок сөлейим сизä хем кабаатландырайым сизи, ама Йоллайан бени хаклы, бән не ишиттим Ондан, ону сөлеерим дүннейä».

²⁷Оннар аннамадылар, ани О лафедер Бобасы ичин.

²⁸Олä ки, Иисус оннара деди: «Ачан калдыражэныз йукары Адам Оолуну, озаман аннайажэныз, ани Бәним, хем ани йапмээрым бишей Кенди башыма, ама лафедерим ону, не үүредер Бени Бобам».

²⁹Ким Бени йоллады, О Бенимнән. О брамады Бени йалныз, зерä херзаман йапэрим, не беенилмиш Она».

*Аслылык вережсек
сизä сербестлик*

³⁰Ачан Иисус бутүрлү лафедәрди, чойу Она инанды.

³¹О деди иудейлерä, ангылары инандыйдылар Она: «Еер таманнарсайдыныз Беним сөзлерими

илери доору, хакына олажэныз Беним үүренижилерим».

³²Сиз аслылы таныйажэныз, да аслылык вережек сизä сербестлик».

³³Оннар жувап еттиләр: «Биз Авраамын сенселесиндәниз да бир сыра билä кимсейä чырак олмадык. Несой аннамаа Сени, ани деерсин: „Сербест олажэныз“?»

³⁴«Доору, доору сөлеерим сизä, – жувап етти Иисус. – Херкез, ани гүнах йапэр, о гүнаха чырак булунэр».

³⁵Чырак калмээр херзаман ичердä, ама оол херзаман калэр».

³⁶Онуштан, еер Оол верәрсейди сербестлик сизä, озаман хакына сербест олажэныз».

³⁷Билерим, ани сиз Авраамын сенселеси, ама бакэрсыныз өлдүрмäй Бени, зерä Беним сөзүм ерлешмеер сиздä».

³⁸Бән сөлеерим, не гөрдүм Беним Бобамдан, сиз йапэрсыныз, не ишиттиниз сизин бобаныздан».

Сизин бобаныз – диавол

³⁹«Бизим бобамыз – Авраам», – жувап етти оннар. Иисус деди: «Олайдыныз Авраамын ушаклары, йапажэйдныз Авраамын ишлерини».

⁴⁰Ама шинди бакэрсыныз өлдүрмäй Бени, Адамы, Ангысы лафетти сизä аслылык ичин, ону, не ишитти Аллахтан. Авраам бөлä йапмады».

⁴¹Сиз йапэрсыныз сизин бобанызын ишлерини». Оннар дедиләр: «Биз диилиз ороспулук ушаклары. Бизим салт бир Бобамыз вар, Аллах».

⁴²Иисус жувап етти оннара: «Олайды Аллах сизин Бобаныз, озаман севежейдиниз Бени, зерä Бән Аллахтан чыкып гелдим. Гелмедим Кенди башыма, ама О Бени йоллады».

⁴³Нечин аннамээрсыныз, не сөлеерим? Онуштан, зерä селäмеерсиниз Беним сөзүмү».

⁴⁴Сизин бобаныз – диавол, да истеерсиниз таманнайасыныз сизин бобанызын шефклерини. О баштан инсан өлдүрүжүсүйдү, дурмээр аслылыкта, зерä онда йок аслылык. Кач сыра сөлеер бирәр йалан, сөлеер кенди табеетинä гөрä, зерä о йаланжы хем йаланын бобасы».

⁴⁵Ама Бән доору сөлеерим, онун ичин инанмээрсыныз Бени».

⁴⁶Ким сиздән вар нижä гөстерсин Бана, ани гүнах йаптым? Еер сөләрсейдим доору, нечин инанмээрсыныз Бени?»

⁴⁷Ким – Аллахтан, о селлеер Аллахын сөзлерини. Сиз селäмеерсиниз, зерä диилсиниз Аллахтан».

Иисус Авраамдан илери

⁴⁸Иудейләр буна жувап еттиләр: «Доору демедик ми биз, ани Сән самарийальйсын, хем ани Сендä вар фена дух?»

⁴⁹«Йок Бендä фена дух, – жувап етти Иисус. – Бән икрамнээрим Бобамы, ама сиз Бени көтүлеерсиниз».

⁵⁰Бән бакмээрим Беним метинниими, вар Ким баксын хем даава кессин».

⁵¹Доору, доору сөлеерим сизä, ким таманнээр Беним сөзүмү, о хич өлмейежек».

⁵² «Шинди хализ аннээрзы, ани Сендә вар фена дух, – деди иудейләр. – Авраам өлдү, пророклар өлдүләр, ама Сән деерсин: „Ким таманнээр Беним сөзүмү, о хич өлмейежек“.

⁵³ Не, Сән таа бүүксүн мү бизим бобадан, Авраамдан, ангысы өлдү? Пророклар да өлдүләр. Кимин еринә Сән Кендини койэрсин?»

⁵⁴ Иисус жувап етти: «Еер Бән Кендими метиннарсейдим, озаман Беним метинниим диил бишей. Бени метиннейән Беним Бобам, Ангысына сиз деерсиниз, ки О – сизин Аллахыныз.

⁵⁵ Ама сиз Ону танымээрсыныз. Бән Ону таныйэрым. Еер дейәрсейдим, ани танымээрым, озаман йаланжы калажэйдим, нижә дә сиз. Ама Бән Ону таныйэрым да таманнээрым Онун сөзүнү.

⁵⁶ Сизин бобаныз, Авраам, чок севинди ани гөрежейди Беним гүнүмү, да, гөрүп, шеннендим».

⁵⁷ «Сән йоксун баарлем елли йашында, – деди иудейләр, – да Сән гөрдүн Авраамы мы?»

⁵⁸ Иисус деди оннара: «Доору, доору сөлеерим сизә, ани ачан таа Авраам йокту, Бән варым».

⁵⁹ Озаман алдылар таш, ки ташлан урсуннар Она, ама Иисус сакланды, сора чыкты Айоз бинадан, /гечип оннарын арасындан, гитти/.

*Дуумактан көөр олан
гөрмәк еденер*

9 Иисус, гечәркән, гөрдү бир дуумактан көөр адамы.

² Үүренижилери сордулар: «Үүредижги, ким гүнах йапты,

ани бу адам дууду көөр, кендиси ми оса бобалары мы?»

³ Иисус жувап етти: «Гүнах йапмады не бу адам, не да онун бобалары, ама о бөлә дууду, ки онуннан гөстерилсин Аллахын ишлери.

⁴ Ләазым Онун, Ким йоллады Бени, ишини йапалым, некадар вакыт гүндүз. Зерә гелер гежә, ачан кимсей йок насыл ишлесин.

⁵ Некадар вакыт булунээрым дүннедә, дүннейин айдынныы булунээрым».

⁶ Бу лафлардан сора гүкүрдү ерә, йапты чамур, йаалады бу көөр адамын гөзлерини чамурлан,

⁷ да деди она: «Гит, йыкан Силоам суйунда». Силоамын аннамасы «йолланмыш». Адам гитти, йыканды да, ачан дөндү геери, гөзлери гөрәрди.

⁸ Комушулар хем инсаннар, ани өнжә гөрдүйдүләр ону диленәркән, сордулар: «Диил ми о, ани отуларды да диленәрди?»

⁹ Кимиси дейәрдиләр: «О кенди», башкалары дейәрдиләр: «Диил, бензеер она», ама адам кендиси дейәрди: «Бән кендимим».

¹⁰ Озаман сордулар она: «Несой ачылды сенин гөзлерин?»

¹¹ О жувап етти: «О, Кимин ады Иисус, йапты чамур, йаалады гөзлерими да сора деди: „Гит, йыкан Силоам суйунда“. Гиттим, йыкандым да гөрмәк едендим».

¹² «Нередә О?» – сорду оннар. «Билмеерим», – жувап етти бу адам.

*Фарисейләр араштырлар
мераклы иши*

¹³ Бу адамы, ангысы өнжә көөрдү, гөтүрдүләр фарисейлерә.

¹⁴ О гүн, ачан Иисус йапты чамур да ачты онун гөзлерини, жумертесийди.

¹⁵ Онун ичин фарисейләр дә сордулар бу адама: «Несой башладың гөрмәя?» О жувап етти оннара: «О чамурлады гөзлерими, да йыканып башладым гөрмәя».

¹⁶ Озаман кимиси фарисейлердән дедиләр: «Бу адам диил Аллахтан, зерә тутмээр жумертесини». Башкалары дейәрдиләр: «Несой вар нижә бир гүнахкер адам йапсын бөлә мераклы нышаннар?» Оннарын арасында чекетти кавга.

¹⁷ Енидән сордулар адама, ани көөрдү: «Сенин гөзлерини О ачтыса, не сән дейежән Онун ичин?» «О бир пророк», – жувап етти бу адам.

¹⁸ Иудейләр, чаармайынжә анасыны-бобасыны онун, кимин гөзлери ачылды, инанмадылар, ани о көөрдү да гөрмәк еденди.

¹⁹ Сордулар оннара: «Бу му сизин оолунуз, ангысы ичин деерсиниз, ани көөр дууду? Несой шинди гөрәбилер?»

²⁰ Жувап етти онун бобасы хем анасы: «Билериз, ани бу бизим оолумуз, хем ани дууду көөр».

²¹ Ама несой шинди гөрер, хем ким ачты онун гөзлерини, билмеериз. Сорун она, о етишәр йашларда, да кенди вар нижә жувап етсин кендиси ичин».

²² Бобалары бөлә лафеттиләр, зерә коркардылар иудейлердән. Иудейләр аннаштыйдылар, ани еер биркимсей ачык дейәрсейди, ани Иисус – Христостур, ону ууратсыннар синагогадан.

²³ Онуштан онун бобалары дедиләр: «О етишәр йашларда, сорун она».

²⁴ Фарисейләр икинжи сыра чаардылар адамы, ани көөрдү, да дедиләр она: «Аллаха емин ет да доору сөлә, зерә биз билериз, ани бу адам гүнахкер».

²⁵ О жувап етти: «Гүнахкер ми, бән билмеерим. Бир иш билерим, ани көөрдүм да шинди гөрерим».

²⁶ Озаман сордулар: «Не йапты О сана, несой ачты гөзлерини?»

²⁷ «Демин сөледим сизә, да селләмединиз. Нечин таа бир сыра ишитмәя истеерсиниз? – жувап етти о. – Беки сиз дә истеерсиниз олмаа Онун үүренижилери?»

²⁸ Оннар ону азарладылар да дедиләр: «Сән Онун үүренижисийсин, ама биз Моисейин үүренижилерийиз».

²⁹ Билериз, ани Аллах лафетти Моисейлән, ама бу Адамы билмеериз, нередән О».

³⁰ «Шашылажак иш бу! – деди адам, ани еденди гөрмәк. – Сиз билмеерсиниз, нередән О, ама О ачты беним гөзлерими».

³¹ Билериз, ани Аллах селләмеер гүнахкерлери, ама ким коркэр Аллахтан да йапэр Онун истедиини, ону Аллах селлеер».

³² Незамандан курулуйду дүннә, ишидилмеди, ки биркимсей ачсын дуумактан көөр адамын гөзлерини».

³³ Еер олмайайды О Аллахтан, йапамайажэйдги бишей».

³⁴ «Сән дуумашун бүс-бүтүн гүнахта да истеерсин үүретмәя бизи ми?» – жувап етти оннар да кооладылар ону дышары».

Кöөр духчасына

35 Иисус ишитти, ани уураттылар ону дышары, да, ачан булушту онуннан, сорду: «Инанэрсынмы Адам Оолуна*?»

36 О жувап етти: «Сааби, Кимдир О, ки инанайым Она?»

37 Иисус деди: «Сән Ону гөрерсин, О, Ким сениннән лафедер, О Кендиси».

38 «Инанэрым, Сааби!» – жувап етти да баш иилтти Иисуса.

39 Иисус деди: «Бән гелдим бу дүннейä даава ичин, ки оннар, ким гөрмеерлär, гөрсүннär, ама гөрөннär кöөр олсуннар».

40 Фарисейлердän бир бойу, ангылары Онун йанындайдылар, ачан ишиттилär бу лафлары, дедилär: «Чыкэр, ани биз дä кöөрүз?»

41 «Олайдыңыз кöөр, олмайажды гүнахыңыз, ама чүнкү деерсиниз, ани гөрерсиниз, онуштан гүнах калэр сизин үстүнүздä.

Гүдүжү хем сүрү

10 Доору, доору сөлеерим сизä, ким койуннарын аулуна гирмеер капудан, ама атлээр башка ердän, о хырсыз хем хайдут.

2 Ким гирер капудан, одур койуннарын гүдүжүсү.

3 Капуда дуран ачэр капуйу, да койуннар танийэрлар гүдүжүнүн сесини. О чаарэр хербир койуну адынжа да дышары чыкарэр.

4 Ачан чыкарды хепси койуннарыны, сора гидер оннарын онү сора, койуннар да гелерлär онун ардына, зерä танийэрлар сесини.

5 Йабанжынын ардына гитмеерлär, ондан качэрлар, зерä танымээрлар йабанжынын сесини».

6 Иисус сөледиди бу өрнäй оннара, ама оннар аннамадылар, не иш ичин о лафедärди.

7 Иисус енидän лафетти: «Доору, доору сөлеерим сизä, ани Бänим койуннарын капусу».

8 Хепси, ким гелди Бендän өнжä, оннар хырсыз хем хайдут. Койуннар да оннары селäмедилär.

9 Бänим капу. Еер биркимсей гирисейди Беним ашыры, олаждэк куртулмуш, гиреждек хем чыкаждэк да отлайажак кендинä булаждэк.

10 Хырсыз гелер салт чалмаа, өлдүрмäй хем йок етмäй. Бән гелдим, ки койуннарын ташкынныктан йашамаклары олсун.

11 Бән – ии гүдүжүйүм. Ии гүдүжү верер йашамасыны койуннары ичин.

12 Ама йанашык адам, ким диил гүдүжү, хем ким диил койуннарын чорбажысы, ачан гөрер йабаныйы гелärкän, бракэр койуннары да качэр, йабаны да, оннары капып, даадэр.

13 О адам качэр, зерä о йанашык, онун касавети йок койуннар ичин.

14 Бән – ии гүдүжүйүм. Бән танийэрлар койуннарымы, оннар да танийэрлар Бени,

15 ниждä Боба танийэр Бени, Бән дä танийэрим Бобайы. Бән верерим йашамамы койуннарым ичин.

16 Бендä вар башка койуннар да, ани диил бу аулдан. Оннары да

лääзым гетирейим. Оннар селäйеждеклär Беним сесими. Озаман олаждэк бир сүрү хем бир гүдүжү.

17 Боба север Бени, зерä Бән верерим йашамамы, енидän геери алайым дейни.

18 Кимсей ону зорлан алмээр Бендän, ама Бән Кенди истедимдän верерим. Вар куведим верейим хем вар куведим геери алайым. Бу сымарламайы Бән каблеттим Беним Бобамдан».

19 Бу лафлардан сора енидän башлады кавга иудейлär арасында.

20 Чойу оннардан дейärдилär: «Онда вар фена дух, О бир дели. Нечин селäерсиниз Ону?»

21 Башкалары дейärдилär: «Бу лафлар диил фена духлу адамын лафлары. Вар мы насыл бир фена дух ачсын кöөрларын гөзлерини?»

Иисуса каршы душманлык артэр

22 Озаман олду Иерусалимдä йорту Айоз бинанын ачылмасынын анылмасы ичин. Кышынды.

23 Иисус гезинärди Айоз бинанын аулунда, Соломонун колондасында.

24 Иудейлär Ону сардылар да дедилär: «Незаманадан койаждан дүшүнмейä бизи? Сөлä ачык бизä, Сәнсин ми Христос?»

25 Иисус жувап етти: «Бән сөледим сизä, ама сиз инанмээрсыныз. О ишлери, ани йапэрим Бобамын адына, оннар шаатлык едерлär Беним ичин.

26 Ама сиз инанмээрсыныз, зерä диилсиниз Беним койуннарымдан, /ниждä сөледим сизä/.

27 Беним койуннарым селäерлär Беним сесими. Бән танийэ-

рым оннары, оннар да гелерлär Беним ардыма.

28 Бән верерим оннара дивеч йашамак, оннар хич бир вакыт кайбелмейеждеклär. Кимсей капамайаждэк оннары Беним елидän.

29 Беним Бобам, ани верди оннары Бана, О хепсиндän таа бүүк. Кимсей йок ниждä капсын оннары Беним Бобамын елидän.

30 Бән хем Боба бирид».

31 Иудейлär енидän таш алдылар, ташлан урсуннар Она.

32 Иисус деди: «Чок ии ишлär гөстердим сизä Бобамдан. Бу ишлерин ангысы ичин истеерсиниз Бени ташлан дүүмäй?»

33 Иудейлär жувап етилär: «Бакмээрдыз бир ии иш ичин ташлан Сени дүүмäй, ама Аллахы көтүлемäк ичин, зерä Сән адамсын, ама Кендини Аллах йапэрсын».

34 Иисус деди: «Диил ми йазылы сизин законунда: „Бән дедим: сиз аллахарсыныз“?»

35 Аллах оннара деди „аллахлар“, кимä йоллады сөзүнү. Олмаз Айоз Йазы бозулсун.

36 Бөлейсä, Бән, Кими Боба айозлады да йоллады дүннейä, сизин лафыныза гөрä чыкэр, ани көтүлеерим Аллахы, салт онуштан, ани дедим: „Аллахын Оолуйум“.

37 Еер йапмарсайдым Беним Бобанын ишлерини, озаман инанмайын Бени.

38 Ама йапарсайдым, озаман, еер инанмарсайдыныз да Бени, инанын баарлем ишлери. Озаман аннайажэныз хем билежениз, ани Боба Бендä, Бән дä Онда».

* 9:35 Адам Оолуна: кими текстлердä «Аллахын Оолуна».

³⁹Оннар енидән бактылар тут-суннар Ону, ама О куртулду оннарын елиндән.

⁴⁰Иисус енидән гитти Иорданын өбүр тарафына, нередә Иоан өнжә ваатиз едәрди, да калды орада.

⁴¹Чойу геләрдиләр Она да дейәрдиләр: «Иоан йапмады бир дә нышан, ама хепси, не сөледи Иоан бу адам ичин, аслы чыкты».

⁴²Чойу инандылар Она орада.

Лазар өлөр

11 Варды бир хаста адам, ады Лазар, Вифания күүйүндән, нередәнди Марийа хем кызкардашы Марфа.

²Марийа о карыйды, ани йаалады Саабийи ии кокулуклан да силди аякларыны кенди сачларыннан. Хаста Лазар Марийанын кардашыйды.

³Бу кызкардашлар йолладылар, сөлесиннәр Иисуса: «Сааби, кими Сән северсин, хасталанды».

⁴Иисус, ачан ишитти бу хабери, деди: «Бу хасталык диил өлүмә дейни, ама Аллахын метинни ичин олду, ки бунун ашыры Аллахын Оолу метинненсин».

⁵Иисус севәрди Марфайы, онун кызкардашыны хем Лазары.

⁶Ачан ишитти, ани Лазар хаста, таа ики гүн ойаланды орада, нередә булунарды.

⁷Сонда деди үүренижилеринә: «Хайдийин, дөнелим Иудейа ерлеринә!»

⁸«Үүредижги, шинди диил чоктан иудейләр Сени бакардылар

өлдүрмәя ташлан, Сән дә геери дөнөрсин орайы мы?» – деди үүренижиләр.

⁹Иисус жувап етти: «Бир гүндә диил ми оники саат? Ким гезер гүндүз, о сүрчмеер, зерә гөрер бу дүннейин айдынныны,

¹⁰ама ким гезер гежә, о сүрчер, зерә онда йок айдыннык».

¹¹Бу лафлардан сора деди: «Лазар, бизим достумуз, уйуду, ама Бән гидерим, уйкудан уяндырайым ону».

¹²Үүренижиләр дедиләр: «Сааби, еер уйуйарсайды, алышажжэк».

¹³Иисус лафеттиди онун өлүмү ичин, ама оннар сандылар, ани лафедедер хақына уйку ичин.

¹⁴Озаман Иисус ачык сөледди: «Лазар өлдү».

¹⁵Бән севинерим, ани йоктум орада, ки инанасыңыз. Хайдийин, гиделим она».

¹⁶Озаман Фома, ангысына денер Икиз, деди калан үүренижилерә: «Хайдийин, гиделим биз дә Онуннан өлелим».

Иисус ишлендирер

Лазарын кызкардашларыны

¹⁷Ачан гелди Иисус, аннады, ани Лазар дөрт гүн шиндән сора мезар ичиндә.

¹⁸Вифания күүйү йакынды Иерусалим касабасына, узаклыгы бир онбеш стади*.

¹⁹Чойу иудейлердән гелдийдиләр Марфайа хем Марийайа, ки ишлендирсиннәр оннары кардашын өлүмү ичин.

²⁰Ачан ишитти Марфа, ани Иисус гелер, чыкты Она каршы, ама Марийа калды ичердә.

²¹Марфа деди Иисуса: «Сааби, еер Сән олайдын бурада, өлмейейди беним кардашым!»

²²Ама шинди билерим, ани не истейежән Аллахтан, О вережжек Сана».

²³Иисус деди: «Сенин кардашын дирилежжэк».

²⁴Марфа деди: «Билерим, ани дирилежжек битки гүндә, өлүлерин дирилмесиндә».

²⁵Иисус деди: «Бәним дирилмак хем йашамак. Ким инанэр Бана, еер өлүрсейди дә, хеп окадар йашайажжэк».

²⁶Ким Бана йашаркан инанэр, о хич өлмейежжэк. Инанэрсин мы сән буну?»

²⁷Марфа деди Она: «Инанэрым, Сааби, ани Сәнсин Христос, Аллахын Оолу, Ангысы ләазымды гелсин бу дүннейә».

²⁸Ачан деди бу лафлары, гидип, саклы чаарды кызкардашыны да деди: «Үүредижги бурада, О чаарэр сени».

²⁹Марийа ишиттиги гиби буну, хызлы калкты да чыкты Иисуса каршы.

³⁰Иисус күү ичинә таа гирмедийди, О дурарды хеп орада, нередә каршы етти Ону Марфа.

³¹Иудейләр, ани ичердә булунардылар Марийайлан билә да ишлендирәрдиләр ону, гөрүп, ани о хызлы калкты да чыкты дышары, гиттиләр онун ардына. Сандылар, ани о гидер мезара, ааламаа.

³²Марийа, ачан етишти орайы, нередейди Иисус, гөрүп Ону, дүш-

тү Онун аякларына да деди: «Сааби, еер Сән олайдын бурада, өлмейейди беним кардашым».

³³Ачан Иисус гөрдү ону ааларкан хем иудейлери, ани гелдиләр онуннан, гүжженди жанында да кырыланды.

³⁴Сора сорду: «Нередә ону койдунуз?» «Сааби, – жувап етиләр оннар, – гел да гөр».

³⁵Иисус ааларды.

³⁶Озаман иудейләр дедиләр: «Йа бак, О не севәрди ону!»

³⁷Ама кимиси оннардан дедиләр: «О, ани ачты көөрларын гөзлерини, не йокту му нижә йапсын, ки бу адам да өлмесин?»

Лазар дирилер өлүдән

³⁸Сора Иисус, өлә кахырлы, гелди мезара. Мезар бир лаамды, аазына да бир таш койулуйду.

³⁹«Актарын ташы бир тарафа», – деди Иисус. Марфа, өлүнүн кызкардашы, деди: «Сааби, о бет кокэр, зерә шиндән сора дөрт гүн, нижә өлдү».

⁴⁰Иисус деди: «Бән сана сөләмедим ми, ани еер инанарсайдын, гөрежжән Аллахын метиннини?»

⁴¹Актардылар ташы/лаам азындан, нередейди өлү/. Иисус, калдырып бакшыны гөкә, деди: «Боба, шүкүр едерим, ани ишиттин Бени».

⁴²Билерим, ани херзаман ишидерсин Бени, ама буну деерим бу инсан ичин, ани бурада дурэр, ки оннар инансыннар, ани Сән Бени йолладын».

⁴³Бу лафлардан сора баарды бүүк сеслән: «Лазар, чык дышары!»

* 11:18 Онбеш стади – 2,8 километра.

44 Өлү чыкты, еллери хем аяклары баалы безләрлән, сураты да сарылы пешкирлән. Иисус деди: «Чөзүн ону, да гидәбилсин».

Иисуса каршы неет

45 Чойу иудейлердән, ангылары гелдийдиләр Марийайа, гөрүп не йапты Иисус, инандылар Она.

46 Ама кимиси гиттиләр фарисейләра да сөледиләр, не йапты Иисус.

47 Озаман бүүк попазлар хем фарисейләр топладылар Синедриону да дедиләр: «Не йапалым? Бу Адам йапэр чок мераклы нышан.

48 Еер бракарсак өлә Ону, хепси Она инанажэклар, гележек ромалылар да телеф едежеклар хем бизим айоз ери, хем миллетимизи».

49 Бириси оннардан, Кайафа, ангысы о йыл баш попазды, деди: «Сиз бишей билмеерсиниз.

50 Аннамээрсыныз, ани таа исләа сизин ичин, бир адам өлсүн хепси инсан ичин, некадар хепси инсан кайыба калсын?»

51 Бу лафы о сөләмеди кендиндән, ама чүнкү о йыл баш попазды, пророклук етти, ани Иисус ләазым өлсүн хепси иудей миллети ичин,

52 да диил саде бу миллет ичин, ама топласын бирери хепси даалмыш Аллахын ушакларыны.

53 О гүндән сора неетлендиләр, ки өлдүрсүннәр Ону.

54 Онун ичин Иисус гезмәрди ачыкта иудейләр арасында. Гитти орадан бир ера, ани йакын чола, бир касабайа, ады Ефраим, да орада калды үүренижилериннән.

55 Иудейлерин Паскеллә йортусу йаклашарды. Чок инсан долайдан гелдиләр Иерусалимә Паскелледән илери, паклансыннар дейни.

56 Оннар аарардылар Иисусу да бири-биринә сорардылар Айоз бинада: «Не деерсиниз, хич гелме-йежек ми О йортуя?»

57 Ама бүүк попазлар хем фарисейләр сымарладыйдылар, ани ким аннайажэк, нередә Иисус, хаберлесин оннара, ки оннар тутсуннар Ону.

Марийа йаалээр Иисусу

12 Алты гүн Паскелледән илери Иисус гелди Вифанийа күүйүнә, нередә йашарды Лазар, ангысыны дирилтти өлүдән.

2 Орада хазырланды конуш Онун ичин. Марфа измет едәрди, Лазар да оннардан бирисийди, ким Иисуслан билә софрадайды.

3 Марийа алды бир фунт* пекпаалы йаа, темиз нард кокулуу, йаалады Иисусун аякларыны да сачларыннан силәрди. Бүтүн ичерси долду гөзәл нард кокусундан.

4 Үүренижилердән бириси, Иуда Искариот, /Симонун оолу,/ ангысы сора сатты Иисусу, деди:

5 «Нечин сатылмады бу йаа үчүз динара, да пара верилсин фукааралара?»

6 Бөлә лафетти, диил ани жаны ажыйарды фукааралар ичин, ама ани хырсызды. О тутарды кесеи да чаларды о гүмүшлердән, ани топланарды.

* 12:3 1 фунт – 0,33 килограм.

7 Иисус жувап етти: «Гүҗендирмә карыйы, о буну /ләазымды/ корусун Беним гөмүлмәм ичин.

8 Фукааралар херзаман сизиннән олажэклар, ама Бән херзаман олмайажам».

9 Чойу иудейлердән аннадылар, ани Иисус Вифанийа күүйүндә, да гелдиләр орайы, диил саде Иисусу гөрмәа, ама Лазары да, ангысыны өлүдән дирилтти.

10 Бүүк попазлар неетлендиләр, Лазары да өлдүрсүннәр.

11 Зерә чойу иудейлердән, онун бетеринә, гидип, Иисуса инанардылар.

Иисус гирер Иерусалимә

12 Икинжи гүнү бир сүрү инсан, ани гелдийдиләр йортуя, ачан ишиттиләр, ани Иисус гелер Иерусалимә,

13 алдылар палма даллары да чыктылар Иисуса каршы, баарарак: «Осанна*, иисбзленмиш олсун Аллахын адына Гелән, Израилин Падишахы!»

14 Иисус булду бир ешек, пинди она атлы, нижә вар йазылы:

15 «Коркма Сионун кызы**, сенин Падишахын сана гележек атлы бир ешек кодуу үстүндә».

16 Үүренижиләр баштан буннары аннамадылар, ама ондан сора, ачан Иисус метгинненди, аклына гетирдиләр, ани бөлә Онун ичин йазылы, да онуштан инсан Она буну йапты.

17 О инсан, ани Иисусланды, ачан О Лазары дирилтти өлүдән, шаатлык едәрди бунун ичин.

18 Инсан онуштан чыкты Иисуса каршы, зерә ишитти, ани йапты бу нышаны.

19 Фарисейләр лафедәрдиләр бири-бириннән: «Гөрерсиниз ми, нижә бишей етиштирмеерсиниз? Бак, бүтүн дүннә Онун ардына гидер!»

Иисус хаберлеер Кенди өлүмү ичин

20 Оннарын, ким гелдийди Иерусалимдә баш иилтмәа, варды биркач урум араларында.

21 Оннар йаклаштылар Филипә, ангысы Галилейанын Вифсаида касабасынданды, да дедиләр она: «Чорбажы, истеериз гөрелим Иисусу».

22 Филип гитти да сөледди Андрейә. Оннар икиси гелдиләр да сөледиләр Иисуса.

23 Иисус жувап етти оннара: «Гелди саат, ки Адам Оолу метинненсин.

24 Доору, доору сөлеерим сизә, ани боодай тоому, ани дүшүп ера, өлмәрсейди, йалныз калэр. Ама өләрсейди, чок берекет гетирер.

25 Ким север кенди жаныны, о кайбедер ону. Ама ким паа коймээр кенди жанына бу дүннедә, ону коруйуп, дивеч йашамак еденер.

26 Еер биркимсей истәрсейди измет етмәа Бана, гелсин ардыма. Нередә Бән олажам, орада олажэк Беним изметкерим дә. Еер биркимсей измет едәрсейди Бана, Боба она сайгы сүрежек.

27 Шинди Бени кахыр басты. Не дейим Бән? Дейим: „Боба, куртар

* 12:13 Осанна – селәмнемәк лафы, аннамасы «шинди куртар». ** 12:15 Сионун кызы – Иерусалимин инсаны.

Бени бу ажы замандан“? Ама Бән бунун ичин гелдим!

²⁸Боба, метиннә Сән Кенди адыны!» Озаман гөктән ишидилди бир сес, ани деди: «Метиннедим хем метиннейежәм дә!»

²⁹Инсаннар, ани орада дурарды, ишиттиләр бу сеси да дедиләр: «Гөк гүрүлдеди!» Башкалары дедиләр: «Бир ангил Онуннан лафетти!»

³⁰Иисус жувап етти: «Бу сес ишидилди диил Беним ичин, ама сизин ичин.

³¹Шинди даава олэр бу дүннейя, шинди бу дүннейин чорбажысы* уурадылды дышары.

³²Ачан калдырылажам йукары бу ердән, чекежәм хепси инсаны Кендимә.

³³Бу лафларлан гөстерди, несой өлүмнән ләазымды өлсүн».

³⁴Инсан жувап етти: «Биз ишиттик Закондан, ани Христос йашайажэк дивеч. Насыл вар нижә дейәсин, ани Адам Оолу калдырылажэк, хем ким бу Адам Оолу?»

³⁵Иисус деди оннара: «Айдыннык таа бир парча вакыт сизиннән олажэк. Гезин, некадар айдыннык сизиннән, сизи караннык капламасын дейни. Ким гезер каранныкта, билмеер, нерейи гидер.

³⁶Некадар вакыт айдыннык сизиннән, инанын айдынныы, айдынныын ооллары оласыныз дейни». Иисус сөледиди бу лафлары, сора гитти да сакланды оннардан.

Иудейлерин инансызлыгы

³⁷Иисус йапты чок нышаннар оннарын өнүндә, ама оннар хеп окадар инанмардылар Она,

³⁸таманнансын дейни пророк Исаянын сөзү, ани деди: «Сааби, ким инанды бизим насаатымызы? Кимә ачылды Аллахын куведи?»

³⁹Онуштан инанамадылар, зерә Исая таа деди:

⁴⁰«Аллах оннарын гөзлерини көөр етти, үреклерини четиннетти, ки гөрмесиннәр гөзлериннән, аннамасыннар үреклериннән да дөнмесиннәр Бана, ки алыштырайым оннары».

⁴¹Исая сөледиди бу ишлери, зерә гөрдү Иисусун метинниини да лафетти Онун ичин.

⁴²Бакмайарак буна, чойу артык заабитлердән да Иисуса инандылар, ама фарисейләр бетеринә ачык сөләмедиләр, ки ууратмасыннар оннары синагогадан.

⁴³Зерә таа чок севдиләр инсандан метинниини, некадар Аллахтан метинниини.

⁴⁴Иисус бүүк сеслән деди: «Ким инанэр Бана, о инанмээр Бана, ама инанэр Она, Ким Бени йоллады.

⁴⁵Ким гөрер Бени, гөрер Ону, Ким Бени йоллады.

⁴⁶Бән гелдим олмаа айдыннык бу дүннедә, ким инанажэк Бана, калмасын каранныкта дейни.

⁴⁷Еер биркимсей ишидәрсейди Беним сөзлерими да таманнамарсайды, она Бән даава кесмеерим, зерә Бән гелмедим даава кесмәә дүннейя, ама куртармаа.

⁴⁸Ким атылэр Бендән хем каблетмеер Беним сөзлерими, она вар ким даава кессин. О сөз, ани сөледим, даава кесежэк она битки гүндә.

⁴⁹Нечинки Бән лафетмедим Бендән Кендимдән, ама Боба, ани йоллады Бени, Кендиси сымарлады, не сөлейим хем не лафедейим.

⁵⁰Билерим, ани Онун сымарламасы – дивеч йашамак. Онун ичин, не лафедерим, лафедерим нижә Бана Боба сымарлады».

Иисус йыкээр үүренижилерин аякларыны

13 Паскеллә йортусундан илерийди. Иисус биләрди, ани гелди вакыт, гитсин бу дүннедән Бобасына да, чүнкү севди кендиклерини, ангылары варды бу дүннедә, гөстерди, ани север оннары биткийадән.

²Йорту софрасында диавол койдуйду Симон Искариотун оолунун Иуданын үреенә неети, ки сатсын Ону.

³Иисус, Ангысы биләрди, ани Боба хепсини верди Онун елинә, хем Кендиси Аллахтан чыкып-гелди да Аллаха дөнер,

⁴калкты софрандан, сойунду үст рубаларыны, алды бир пешкир да кушанды онуннан,

⁵сора су дөктү текнейя да башлады йыкамаа үүренижилерин аякларыны хем силмәә пешкирлән, ани кушалыйды.

⁶Ачан йаклашты Симон Петрийя, Петри деди: «Сааби, Сән ми ажаба йыкайасын беним аякларымы?»

⁷Жувап етти Иисус она: «Не йапэрым, сән шинди аннамээрсын, ама аннайажан сора».

⁸Петри деди: «Бир сыра билә йыкамайажан беним аякларымы!» Иисус жувап етти: «Еер Бән йыкамарсайдым сенин аякларыны, озаман олмайажэк пайын Бенимнән».

⁹«Сааби, диил саде аякларымы, ама еллерими дә, башымы да!» – деди Симон Петри.

¹⁰Иисус деди: «Йыканмышларын ләазым салт аяклары йыканылсын, оннар хептән пак. Сиз дә паксыныз, салт диил хепсиниз».

¹¹Зерә биләрди, ким сатажэк Ону, онуштан деди: «Диилсиниз хепсиниз пак».

¹²Аякларыны йыкадыктан сора енидән гииди рубасыны да, ерлешип еринә, деди оннара: «Аннээрсыныз мы, не йаптым Бән сизя?»

¹³Сиз Бана „Үүредижиди“ хем „Сааби“ деерсиниз, доору сөлеерсиниз, зерә Бән хақына өләйим.

¹⁴Чүнкү Бән, Саабиниз хем Үүредижиниз, йыкадым сизин аякларынызы, сиз дә ләазым йыкайасыныз бири-биринизин аякларынызы.

¹⁵Зерә Бән гөстердим сизя өрнек, ки сиз дә йапасыныз, не Бән сизя йаптым.

¹⁶Доору, доору сөлеерим сизя, ани чырак диил таа бүүк кенди чорбажысындан, хем йолланмыш олан – йоллайандан.

¹⁷Чүнкү буннары билерсениз, не мутлу олажэныз, таманнамарсайдыныз.

* 12:31 Бу дүннейин чорбажысы – шейтан.

Иисус сатыжсыйы ачты

18 Лафетмеерим хепсиниз ичин. Бән билерим оннары, кими айырдым, ама ләазым таманнансын Айоз Йазылар, ани деер: „О, ким екмеми ийер, о тепмеледи Бени“.

19 Сөлеерим сизә, таа олмадыйнан, ки ачан олажэк, инанасыныз, ани Бәним.

20 Доору, доору сөлеерим сизә: ким кабледер ону, кими Бән йоллээрим, о Бени кабледер. Ким кабледер Бени, о кабледер Ону, Ким Бени йоллады.

21 Ачан Иисус сөледиди бу лафлары, гүчленди да, ачык лафедиди, деди: «Доору, доору сөлеерим сизә, ани сиздән бириси Бени сатажэк».

22 Үүренижиләр бактылар бири-биринә да аннамадылар, кимин ичин лафедер.

23 Үүренижилердән бириси, ангысыны севәрди Иисус, отурарды софрада, анык Иисусун кужаана.

24 Симон Петри она йапты нышан, ки сорсун, кимин ичин лаф гидер.

25 Бу үүренижи, ангысы аныкты Иисусун гүүсүнә, сорду: «Сааби, кимдир о адам?»

26 Иисус жувап етти: «О, кимә вережәм бу букайы, ани банажам». Сора, банып букайы, верди Симон Искариотун оолуна Иудайа.

27 Ачан Иуда алды букайы, шейтан гирди она. Иисус деди: «Не йапажан, тез йап».

28 Кимсей оннардан, ани отуррудулар софрада, аннамадылар, нечин деди бу лафлары.

29 Кимиси санарды, чүнкү Иуда ташыйарды кесейи, Иисус истеди

она демәә: «Сатын ал, не ләазым бизә йорту ичин, еки вер бишей фукааралара».

30 Иуда, ачан алды букайы, хызлы чыкты дышары. Гежә олмушту.

Ени сымарламак

31 Иуда дышары чыктыктан сора Иисус деди: «Шинди метинненди Адам Оолу, Аллах да метинненди Онда.

32 Чүнкү Аллах метинненди Онда, озаман Аллах да метиннейежэк Ону Кендиндә. Хич ойаланмадан метиннейежэк.

33 Ушажыкларым! Аз вакыт булунажам сизиннән, аарайажэныз Бени, да нижә сөледим иудейлерә, хеп өлә шинди сөлеерим сизә: нерейи гидерим Бән, сиз геләме-йежениз.

34 Верерим сизә бир ени сымарламак: Севин бири-биринизи. Нижә Бән севдим сизи, өлә сиз дә севин бири-биринизи.

35 Бутүрлү хепси таныйажэклар, ани сиз Беним үүренижилеримсиниз, еер севәрсеидиниз бири-биринизи».

Иисус хаберлеер

Петринин атылмасы ичин

36 «Сааби, нерейи гидерсин?» – сорду Симон Петри. Иисус жувап етти: «Нерейи гидерим, сән шинди йок нижә геләсин Бенимнән, ама сора гележән».

37 «Сааби, нечин йок нижә шинди гидейим Сениннән? Бән кайылым верейим жанымы да Сенин ичин», – деди Петри.

38 Иисус жувап етти: «Вережән жаныны мы Беним ичин? Доору,

доору сөлеерим сана, хороз өтүнжә, сән үч керә атылажан Бендән.

Иисус Бобайа доору йол

14 Кахырланмайын. Инанын Аллах хем инанын Бана.

2 Беним Бобамын евиндә вар чок ода. Еер өлә олмайды, сөлейежөдим сизә. Бән гидерим хазырлайым сизә ер.

3 Ачан гидежәм да хазырлайажам ер, сора гележәм дә алажам сизи йаныма, ки оласыныз сиз дә орада, нередейим Бән.

4 Ама нерейи гидерим, орайы йолу билерсиниз».

5 «Сааби, билмеериз, нерейи гидерсин, хем насыл вар нижә билелим йолу орайы?» – деди Фома.

6 Иисус жувап етти: «Бәним йол, аслылык хем йашамак. Бенсиз кимсей Бобайа гелмеер.

7 Еер таныйайдыныз Бени, озаман таныйажэдыныз Беним Бобамы да. Бүүндән өтәә сиз таныйэрсыныз хем гөрерсиниз Ону».

8 «Сааби, гөстер бизә Бобайы, да бу бизә етәр», – деди Филип.

9 Иисус деди она: «Бунжа вакыт Бән сизиннәним, да сән, Филип, танымээрсын мы Бени? Ким гөрдү Бени, о гөрдү Бобайы. Несой деерсин сән: „Гөстер бизә Бобайы“?»

10 Инанмээрсын мы, ани Бән Бобадайым, Боба да Бендә. Бу сөзлери, ани сөлеерим Бән сизә, сөләмеерим Бендән Кендимдән, ама Боба, ани булунэр Бендә, йапэр Кенди ишлерини.

11 Инанын Бени, ани Бән Бобадайым, Боба да Бендә. Еер инанмарсайдыныз Бени, инанын баарлем о ишлери.

12 Доору, доору сөлеерим сизә, ани ким инанэр Бана, йапажэк хеп бу ишлери, ани йапэрым Бән. Йапажэк таа бүүк ишләр дә, некадар буннар, зерә Бән гидерим Бобайа.

13 Не дә истейежениз Беним адыма, йапажам, ки Боба метинненмиш олсун Оолунда.

14 Еер истәрсеидиниз бишей Беним адыма, Бән йапажам.

Иисус адээр Айоз Духу

15 Еер севәрсеидиниз Бени, озаман таманнайын Беним сымарладыкларымы.

16 Бән йалваражам Бобайа, да вережэк сизә башка Иилендирижи*, Ангысы калажэк сизиннән дивежинә,

17 Аслылык Духуну, Ангысыны дүннә кабледәмеер, зерә гөрмеер хем танымээр Ону, ама сиз таныйэрсыныз, зерә О сизиннән булунэр хем сиздә олажэк.

18 Бракмайажам сизи үүсүз, гележәм сизә.

19 Таа бираз калды, да дүннә артык Бени гөрмеейежэк, ама сиз гөрежениз, чүнкү Бән йашээрим, сиз дә йашайажэныз.

20 О гүнү таныйажэныз, ани Бән Бобадайым, сиз дә Бендәйсиниз, Бән дә сиздейим.

21 Ким кабледер Беним сымарламакларымы хем таманнээр, о Бени север. Ким север Бени, севилмиш

* 14:16 Иилендирижи – еки «Йардымжы», «Гиргиннедижи», «Үреклендирижи».

олажэк Беним Бобамдан. Бән дә ону севежәм, да Кендим она гөстерилежәм».

²²Иуда, диил Искарриот, деди: «Сааби, насыл вар нижә Сән бизә гөстериләсин да дүннейә гөстерилайсин?»

²³Доору жувап етти Иисус: «Ким север Бени, о таманнээр Беним сөзүмү. Бобам да ону север, биз она гележез да барабар йаша-йажэз.

²⁴Ким севмеер Бени, о таманнамээр Беним сөзлерими. Бу сөз, ани ишидерсиниз, диил Беним, ама Бобанын, ани Бени йоллады.

²⁵Сөледим сизә бу ишлери, некадар вакыт булунар сизиннән.

²⁶Иилендирижи, Айоз Дух, ангысыны йоллайажэк Боба Беним адыма, үүредежек сизи хем аклыныза гетирежек хепсини, не Бән сөледим.

²⁷Сизә услулук бракэрым, Беним услулууму сизә верерим. Вермеерим, нижә верер услулук бу дүннә. Кахырланмайын хем коркмайын.

²⁸Ишиттиниз, не сөледим сизә: „Гидерим да сора гележәм сизә“. Еер севәйдиниз Бени, озаман севинежейдиниз, ани Бән гидерим Бобайа, зерә Боба таа бүүк Бендән.

²⁹Сөледим буннары шинди, таа олмадыйнан, ки ачан олажэк, сиз инанасыныз.

³⁰Артык чок лафетмейежәм сизиннән, зерә гелер бу дүннейин чорбажысы. Онун йок куведи Беним үстүмә.

³¹Ама дүннә ләазым билсин, ани Бән северим Бобайы, онуш-

тан хепсини йапэрым, нижә Бана сымарлады Боба. Калкын, гиделим бурадан.

Баа чотуу хем чыбыклар

15 Бән – хакына баа чотуу, Беним Бобам – баажы.

²Хербир чыбык, ани үзүм йапмээр Бендә, ону кесер, ама хербир чыбык, ани үзүм йапэр, ону паклээр, ки йапсын таа чок үзүм.

³Шинди сиз пакландыныз о сөзлән, ани Бән сизә сөледим.

⁴Калын Бендә, Бән дә калажам сиздә. Нижә баа чыбыы йок насыл кендилиндән гетирсин үзүм, еер калмарсайды чотукта, хеп өлә сиздә, еер калмарсайдыныз Бендә.

⁵Бән – баа чотуурум, сиз – чыбыкларсыныз. Ким калэр Бендә, хем кимдә калэрым Бән, о йапэр чок үзүм. Бенсиз бишей йапамээрсыныз.

⁶Еер биркимсей калмарсайды Бендә, о уурадылэр дышары да, нижә бир баа чыбыы, куруйэр. Бу чыбыклары топлээрлар да, атешә атып, йакэрлар.

⁷Еер каларсайдыныз Бендә, Беним сөзлерим дә каларсайдылар сиздә, озаман не истәрсейдиниз, истейин, да верилежек сизә.

⁸Еер йапарсайдыныз чок үзүм, бунуннан Беним Бобам олажэк метинненмиш, да бутүрлү олажэныз Беним үүренижилерим.

⁹Нижә Бени севди Бобам, өлә севдим Бән дә сизи. Калын Беним севгилимдә.

¹⁰Еер таманнарсайдыныз Беним сымарламакларымы, каларсыныз Беним севгилимдә, нижә Бән таманнадым Бобамын сымарламакларыны да калдым Онун севгилимдә.

¹¹Сөледим буннары, ки Беним севинмелиим сиздә калсын да сизин севинмениз таман олсун.

¹²Будур Беним сымарламам сизә: севәсиниз бири-бириниз, нижә Бән сизи севдим.

¹³Йок кимсейдә таа бүүк севги, некадар о, ачан биркимсей верер жаныны кенди достлары ичин.

¹⁴Еер йапарсайдыныз, не Бән сизә сымарлээрым, озаман сиз Беним достларымысыныз.

¹⁵Артык демеерим сизә чырак, зерә чырак билмеер, не йапэр чорбажысы, ама деерим сизә дост, зерә сөледим сизә хепсини, не Бобамдан ишиттим.

¹⁶Сиз Бени сечмединиз, ама Бән сизи сечтим. Сыраладым, гидип, мейва гетирәсиниз, да хожма олсун мейваныз, ки не дә исте-йежениз Бобадан Беним адыма, сизә версин.

¹⁷Буну сымарлээрым сизә: севәсиниз бири-бириниз.

Дүннейин кинилии

¹⁸Еер дүннә сиздән азетмәрсейди, билин, ани сиздән илери Бендән азетмеди.

¹⁹Дүннедән олайдыныз, дүннә севежейди кендикилерини. Ама чүнкү диилсиниз дүннедән хем чүнкү Бән сизи сечтим дүннә ичиндән, онун ичин дүннә сиздән азетмеер.

²⁰Гетирин аклыныза сөзү, ани сөледим сизә: „Чырак диил таа бүүк, некадар чорбажысы“. Чүнкү Бени кооладылар, сизи дә коолайажэклар, чүнкү Беним сөзүмү таманнадылар, сизин сөзлериниз дә таманнайажэклар.

²¹Хепсини буннары йапажэклар сизә Беним адымын бетеринә, зерә оннар танымээрлар Ону, Ким Бени йоллады.

²²Еер гелмейдим да сөләмейдим оннара, гүнахлары олмайажэды, ама шинди оннара йок афетмәк гүнахларына.

²³Ким азетмеер Бендән, азетмеер Беним Бобамдан.

²⁴Еер йапмайадым оннарын арасында өлә ишләр, ани башка кимсей йапмады, олмайажэды гүнахлары. Ама шинди хем гөрдүләр, хем азетмедиләр Бендән хем Беним Бобамдан,

²⁵таманнансын дейни, не вар йазылы оннарын законунда: „Хич бир бишейсиз карезлендиләр Бана“.

²⁶Ачан гележек Иилендирижи, Ангысыны Бән Бобамдан сизә йолайажам, Аслылык Духу, Ангысы Бобадан гелер, О шаатлык едежек Беним ичин.

²⁷Сиз дә шаатлык едежениз, нечинки сиз баштан Бенимнәнсиниз.

16 Сөледим хепсини буннары, ки сиз сүрчмейәсиниз.

²Уурадажэклар сизи синагогалардан. Гележек артык өлә бир вакыт, ачан херкез, ким сизи өлдүрежек, санажэк, ани бунуннан Аллаха измет едер.

³Бөлә йапажэклар, зерә танымадылар не Бобайы, не дә Бени.

⁴Сөледим буннары сизә, ки ачан гележек о вакыт, аклыныза гетирәсиниз, ани Бән сизә сөледийдим буннары. Баштан буннары сизә сөләмедим, зерә сизиннән билә булунардум.

Айоз Духун иши

⁵Шинди гидерим Она, Ким Бени йоллады, ама сиздән бириниз билә сормээр: „Нерейи гидерсин?“

⁶Ама бу лафларын бетеринә, ани сөледим сизә, кахыр басты сизи.

⁷Ама Бән хақына сөлеерим сизә, ани таа исләә олажэк сизин ичин, ки Бән гидейим, зерә Бән гитмәрсейдим, Иилендирижи гелмейежэк, ама гидәрсейдим, йолайайжам Ону сизә.

⁸Ачан О гележэк, дүннейә ачажэк, не вар гүнах, не вар доорулук хем недир Аллахын даавасы.

⁹Ачажэк оннарын гүнахларыны, зерә инанмадылар Бана.

¹⁰Ачажэк доорулуу, зерә Бән гидерим Бобайа, да Бени шиндән сора гөрмейежениз.

¹¹Ачажэк даавайы, зерә даавайа кесилди бу дүннейин чорбажысы.

¹²Вар чок ишләр, сөлейим сизә, ама шинди йок насыл оннара дайанасыныз.

¹³Ачан гележэк Иилендирижи, Аслылык Духу, О доорудажэк сизи бүтүн аслылаа, зерә О лафетмейежэк Кендиндән, ама сөлейежэк, не ишидежэк, хем билдирежэк сизә геләр ишлери.

¹⁴О Бени метиннейежэк, зерә алажэк ондан, не вар Бендә, да сизә ачажэк.

¹⁵Хепси, не вар Бобада, оннар Беним, онуштан дедим, ани алажэк ондан, не вар Бендә, да сизә ачажэк.

¹⁶Бир парча вакыттан сора артык Бени гөрмейежениз, ама таа

бир парча вакыттан сора енидән гөрежениз, /зерә Бән Бобама гидерим/».

Кахырыныз севинмейә дөнежэк

¹⁷Ачан ишиттиләр бу лафлары, кимиси үүренижилериндән дедиләр бири-биринә: «Не истеер бизә демәә бу лафларлан, ани бир парча вакыттан сора гөрмейежениз Бени, сора бир парча вакыттан сора енидән гөрежениз, зерә Бән Бобама гидерим».

¹⁸Өлә ки, оннар сордулар: «Недир бу „бир парча вакыт“, ани О деер? Биз аннамээр, не лафедер».

¹⁹Иисус аннады, ани оннар истеерләр сорсуннар Она, онуштан деди: «Бунун ичин ми чекишерсиниз, ани дедим: „Бир парча вакыттан сора гөрмейежениз Бени, ама таа бир парча вакыттан сора енидән гөрежениз“?»

²⁰Доору, доору сөлеерим сизә, ани аалайажэныз хем сызлайажэныз, ама дүннә севинежэк. Сиз кахырланажэныз, ама кахырыныз севинмейә дөнежэк.

²¹Кары, ачан гелер вакыды дуудурмаа, зетленер, ама сора, ачан дуудурэр бир евлат, зетлерини унудэр севинмектән, ани бир инсан дууду бу дүннедә.

²²Хеп өлә сиз дә шинди кахырланэрсыныз, ама ачан енидән гөрежәм сизи, севинежениз. Кимсей сизин севинменизи сиздән аламайажэк.

²³О гүндә сормайажэныз бишей Бана. Доору, доору сөлеерим сизә, не дә истейежениз Беним адыма Бобадан, вережэк сизә.

²⁴Шиндийә кадар бишей истә-мединиз Беним адыма. Истейиниз, да кабледежениз, ки сизин севинмениз таман олсун.

Бән енседим дүннейи

²⁵Буннары аннаттым сизә өрнекләрлән, ама гелер вакыт, ачан артык өрнекләрлән лафетмейежәм, ама ачык лафедежәм сизиннән Боба ичин.

²⁶О гүндә истейежениз Беним адыма. Демеерим, ани Бән йалваражам сизин ичин Бобайа.

²⁷Боба Кендиси сизи север, зерә сиз севдиниз Бени да инандыныз, ани Аллахтан чыкып, гелдим.

²⁸Гелдим Бобадан бу дүннейә, шинди бракэрым дүннейи да дөнерим Бобайа.

²⁹Үүренижилери дедиләр: «Тә, шинди лафедерсин ачык да хич лафетмеерсин өрнеклән.

³⁰Шинди анээр, ани билерсин хепсини, да диил ләазым, ки сорсун Сана биркимсей бишей, онуштан инанэр, ани Аллахтан гелдин».

³¹Иисус жувап етти: «Шинди инанэрсыныз мы?»

³²Тә, гелер вакыт, артык гелди, ачан даальшажэныз херкезиниз кенди еринә. Бени йалныз бракажэныз, ама Бән диилим йалныз, зерә Боба Бенимнән.

³³Сөледим буннары, ки услулуунуз олсун Бендә. Бу дүннедә зет гечирежениз, ама гиргиннин, Бән енседим дүннейи!»

Иисусун аражылык дуасы

17 Бу лафлардан сора Иисус калдырды бакышыны гөкә да деди: «Боба, гелди вакыт, ме-

тиннейәсин Оолуну, ки Оолун да метиннесин Сени.

²Сән вердин Она заабитлик хепси инсан үстүнә, ки версин дивеч йашамак хепсинә, кими Сән вердин Она.

³Дивеч йашамак будур, ки танысыннар Сени, хақына бир Аллахы хем Иисус Христузу, Ангысыны Сән йоллады.

⁴Бән метиннедим Сени ердә, битирдим ишими, не Сән вердин йапайым.

⁵Шинди Сән метиннә Бени, Боба. Вер метинни, ани варды Бендә дүннейин курулмасындан илери.

⁶Ачтым Сенин адыны инсаннара, ангыларыны вердин Бана бу дүннедән. Оннар Сенинди, Сән Бана оннары вердин, да оннар таманнадылар Сенин сөзүнү.

⁷Шинди таныдылар, ани хепси, не вердин Бана, Сендән гелер.

⁸Сөзлери, ани вердин Бана, Бән оннара вердим. Оннар каблеттиләр да хақына таныдылар, ани Сендән чыкып, гелдим, да инандылар, ани Сән Бени йоллады.

⁹Оннар ичин дуа едерим. Дуа етмеерим дүннә ичин, ама оннар ичин, ангыларыны Сән Бана вердин, зерә оннар Сенин.

¹⁰Хепси, ким Беним, оннар Сенин дә, хем ким Сенин, оннар Беним дә. Бән дә оннарлан метинненмиш олдум.

¹¹Бән шиндән сора диилим дүннедә, ама оннар дүннедә калэрлар, Бән дә Сана гелерим. Айоз Боба, кору оннары кенди адыннан, ангысыны Сән вердин Бана, ки олсуннар бирликтә, нижә Биз.

12 Ачан Бән оннарландым, корудум оннары Сенин адыннан, ангысыны вердин Бана, гөз-кулак олдум, да оннардан бириси билә кайбелмеди, ондан каарә, ани ләазым кайбелсин, ки таманнансын Айоз Йазы.

13 Ама шинди Бән Сана геле-рим. Буннары сөлеерим таа дүннедә булунуркан, ки Беним севинмелиим оннарда таманнансын.

14 Вердим Сенин сөзүнү онна-ра, ама дүннә азетмеди оннардан, зерә оннар диил бу дүннедән, ни-жә Бән дә диилим бу дүннедән.

15 Йалвармээрим, ки аласын оннары дүннедән, ама коруйасын көтүдән.

16 Оннар диил дүннедән, ни-жә Бән дә диилим дүннедән.

17 Айозла оннары аслылык-лан. Сенин сөзүн аслылык.

18 Ни-жә йоллады Бени дүнне-йә, өлә Бән дә йоллады оннары дүннейә.

19 Бән оннар ичин Кендими ве-рерим Сана, ки оннар да кендиле-рини версиннәр Сана аслылыкта.

20 Дуа едерим диил саде оннар ичин, ама каланы ичин да, ангы-лары оннарын лафларындан инана-жәклар Бана.

21 Дуа едерим, ки хепси олсун-нар бирликтә, ни-жә Сән, Боба, Бендә, Бән дә Сендә, оннар да олсуннар Биздә, ки дүннә инана-билсин, ани Сән Бени йоллады.

22 Бән вердим оннара о метин-нии, ани Сән вердин Бана олсун-нар бирликтә, ни-жә дә Биз,

23 Бән оннарда, Сән дә Бендә, ки оннар таман бирликтә олсун-нар, да дүннә танысын, ани Сән Бени йоллады хем севдин онна-ры, ни-жә дә Бени севдин.

24 Боба, истеерим, ки орада, не-редә Бән олажам, олсуннар Бе-нимнән барабар оннар да, кими Сән вердин Бана, ки гөрсүннәр Беним метинниими, ани вердин Бана, зерә Сән Бени севдин дүн-нейин курулмасындан илери.

25 Боба, Сән дооруйсун. Дүннә Сени танымады, ама Бән Сени та-ныдым. Оннар да аннадылар, ани Сән Бени йоллады.

26 Бән Сенин адыны ачтым хем таа ачажам да, ки о севги, ангы-сыннан Сән Бени севдин, олсун оннарда, хем Бән дә олайым он-нарлан».

Иисус тутуләр

18 Бу лафлардан сора Иисус чыкты дышары үүренижи-лериннән да гечти Кедрон дереси-нин өбүр тарафына, нередә варды бир башчә. Иисус хем үүренижи-лери гирдиләр бу башчейә.

²Иуда да, ангысы сатты Иису-су, биләрди о ери, зерә Иисус чок сыра топланарды үүренижилерин-нән орайы.

³Иуда алды бир бөлүк аскер хем бекчилери бүүк попазлардан хем фарисейлердән, да гелдиләр бурайы шафкларлан, фенерләрлән хем силәхларлан*.

⁴Иисус, ани биләрди хепсини, не гележек башына, чыкты оннара кар-шы да деди: «Кими аарээрсыныз?»

⁵Оннар жувап еттиләр: «На-заретли Иисусу!» Иисус деди: «Бәним». Иуда, сатыжы, оннар-лан барабарды.

⁶Ачан Иисус деди: «Бәним», оннар чекилдиләр геери да дүш-түләр ерә.

⁷Иисус енидән сорду: «Кими аарээрсыныз?» «Назаретли Иису-су», – жувап еттиләр оннар.

⁸Иисус деди: «Сөледим сизә, ани Бәним. Чүнкү аарээрсыныз Бени, буннары бракын, гитсиннәр».

⁹Буну деди, ки таманнансын сөз, ани сөледийди: «Кайбетме-дим кимсеи оннардан, ани Сән вердин Бана».

¹⁰Симон Петри чыкарды кылы-жы, ани ташыйарды йанында, урду баш попазын чыраана да кести онун саа кулааны. Онун адыйды Малх.

¹¹Иисус деди Петрийә: «Кой кылыжы кылыф ичинә. Не, ичме-йежәм ми Бән о филжаны, ани Бо-ба верди, ичейим?»

Иисус Аннанын хем Кайафанын өнүндә

¹²Бинбашы, аскер бөлүү хем иудейлерин бекчилери туттулар да бааладылар Иисусу.

¹³Илкин гөтүрдүләр Аннана, зерә о Кайафанын кайнатасыды, ангысы о йыл баш попазды.

¹⁴Кайафа одур, ким акыл вер-дийди иудейлерә: «Таа исләә, өл-сүн бир адам хепси инсан ичин».

¹⁵Ама Симон Петри гидәрди Иисусун ардына, хем өбүр үүре-нижи да. Обүр үүренижи танышар-ды баш попазлан. О гирди Иисус-лан барабар баш попазын аулу ичинә.

¹⁶Петри калды дышанда, токат-лар йанында. Обүр үүренижи, ани танышарды баш попазлан, чыкты дышары, лафетти токатларда бек-чи карыйлан да гечирди Петрийи ичйанына.

¹⁷Токатларда бекчи кары де-ди Петрийә: «Диилсин ми сән дә бу Адамын үүренижилериндән?» «Диилим», – жувап етти Петри.

¹⁸Озаман чыраклар хем бекчи-ләр йакардылар бир атеш да йысы-нардылар долайында, чүнкү суук-ту. Петри дурарды оннарлан ба-рабар да йысынарды о да атештән.

¹⁹Баш попаз сорду Иисуса үүре-нижилери ичин хем үүретмеси ичин.

²⁰Иисус жувап етти: «Бән не сөледим, ачык сөледим инсана. Херзаман үүреттим синагогалар ичиндә хем Айоз бинада, нерейи топланәр хепси иудейләр. Саклы бишей сөләмедим.

²¹Нечин сорээрсын Бана? Сор оннара, ким сеследи сөзүмү. Тә, оннар билерләр, не лафеттим».

²²Ачан бу лафлары ишитти бекчилердән бириси, ани дурар-ды орада, урду Иисуса бир шамар да деди: «Өлә ми Сән жувап едер-син баш попаза?»

²³Иисус деди: «Еер лафетти-сейдим көтү бишей, гөстер, не кө-түлүк сөледим. Ама лафеттисей-дим ии, нечин урээрсын Бана?»

²⁴Озаман Аннан йоллады Ону баалы баш попаза, Кайафайа.

Петри атыләр Иисустан

²⁵Симон Петри дурарды да атеш-тә йысынарды. Ozаман сордулар она: «Ажаба диилсин ми сән дә

* 18:3 Силәх – кылыч, сүнгү gibi ишләр.

Онун үүренижилериндән?» О атылды да деди: «Диилим».

²⁶ Баш попазын чырактарындан бириси, ани хысымды о адамнан, ангысынын Петри кестийди кулааны, деди: «Бән сени гөрмедим ми башчедә Онуннан барабар?»

²⁷ Петри енидән атылды, да таман о вакыт хороз өттү.

Иисус

кулланыжсы Пилатын өнүндә

²⁸ Сора Иисусу Кайафадан алып, гөтүрдүләр Преториума*. Сабаады. Оннар кендилери Преториума гирмедиләр, ки мындарланмасыннар да ийәбилсиннәр Паскеллейи.

²⁹ Пилат чыкты оннара да сорду: «Нейлән сиз кабаатландырарсыныз бу Адамы?»

³⁰ Оннар жувап еттиләр: «Еер О олмайды бир фена йапыжы, биз гетирмейежейдик Ону сана».

³¹ Озаман Пилат деди: «Алын ону да даава кесин кендиниз сизин законунуза гөрә». Ама иудейләр дедиләр: «Бизим йок доорулуумуз өлдүрмәә кимсеи».

³² Бу олду, ки таманнансын о сөз, ани сөледийди Иисус, ачан ачты, не өлүмнән өлежек.

³³ Пилат енидән гирди Преториума, чаарды Иисусу да сорду Она: «Сәнсин ми Иудейлерин Падишахы?»

³⁴ Иисус жувап етти: «Сән кендилиндән дееерсин буну оса башкалары мы сана сөледиләр Беним ичин?»

³⁵ Пилат деди: «Не, бән иудейим ми? Кенди инсанын хем бүүк

попазлар вердиләр Сени беним елимә. Сөлә, не йаптын?»

³⁶ Иисус деди: «Беним Падишыхлыым диил бу дүннедән. Еер Беним Падишахлыым олайды бу дүннедән, озаман Беним изметчилерим дүүшежейдиләр, ки Бән дүшмейим иудейлерин еллеринә, ама Беним Падишахлыым диил бу дүннедән».

³⁷ Озаман Пилат деди Иисуса: «Демәк, Сән Падишахсын, диил ми өлә?» Иисус жувап етти: «Сән сөлеерсин, ани Падишахым. Онуштан Бән дуудум хем бу дүннейә гелдим, ки шаатлык едейим аслылык ичин. Хепси, ким аслылык тарафында, сеслеерләр Беним сесими».

³⁸ Пилат сорду Она: «Недир аслылык?» Буну сөледиктән сора енидән чыкты иудейлерә да деди: «Бән булмээрим бир дә кабаат бу Адамда».

³⁹ Сиздә вар бир адет, ки Паскеллә йортусунда колверейим сизә капандан бирисини. Истеерсиниз ми, колверейим сизә Иудейлерин Падишахыны?»

⁴⁰ Озаман хепси таа бир сыра баардылар: «Диил Ону, колвер Варавайы!» Варавай са бир хайдутту.

Иисуса өлүм даавасы кесилер

19 Озаман Пилат алды Иисусу да изин верди, дүүсүннәр Ону.

² Аскерләр өрдүләр тикенни чалыдан фенец да койдулар Иисусун башына. Гиидирдиләр Ону ергиван рубайлан,

³ сора, йаклашып Она, дейәрдиләр: «Селәм Сана, Иудейлерин Падишахы!» да шамарлардылар Онун йанакларыны.

⁴ Пилат генә чыкты да деди инсана: «Тә, бән чыкарэрым Ону сизә, ки биләсиниз, ани бән булмээрим Онда бир дә кабаат».

⁵ Чыкты Иисус, чалыдан фенецлән башында хем ергиван рубайлан гийимни. Пилат озаман деди инсана: «Будур Адам!»

⁶ Ачан гөрдүләр Ону бүүк попазлар хем бекчиләр, озаман башладылар баармаа: «Гер ону! Гер ону ставроза!» Пилат деди: «Алын да герин сиз, зерә бән булмадым Онда бир дә кабаат».

⁷ Иудейләр жувап еттиләр она: «Биздә вар Закон, да бу Закона гөрә О ләазым өлдүрүлсүн, зерә йапты кендини Аллахын Оолу».

⁸ Пилат, ишидип бу лафлары, таа пек коркту.

⁹ Гирди енидән Преториума да деди Иисуса: «Нередәнсин Сән?» Ама Иисус вермеди бир дә жувап.

¹⁰ Пилат деди Она: «Бана мы жувап етмеерсин? Билмеерсин ми, ани вар куведим колверейим Сени хем вар куведим герейим Сени ставроза!»

¹¹ «Олмайажэиды бир дә куведин Беним үстүмә, еер верилмейиди сана гөктән. Онуштан, ким верди Бени сенин елинә, онун гүнахы таа бүүк», – жувап етти Иисус.

¹² Бундан сора Пилат аарарды колайлык, колверсин Ону. Ама иудейләр баарыдылар: «Еер кол-

верәрсейдин бу Адамы, диилсин дост Кесарлан. Хербир адам, ким кендини йапәр падишах, о Кесара каршы гидер».

¹³ Ачан Пилат ишитти бу лафлары, чыкарды Иисусу дышары, отурду даава скемнесинә о ердә, ани ады «Таш Дөшемә», чыфытчасына «Гаввафа».

¹⁴ О гүн хазырланмак гүнүйдү* Паскеллә йортусуна, алтынжы саадын** долайындайды. Пилат деди иудейлерә: «Тә, бу сизин Падишахыныз!»

¹⁵ Ама оннар баардылар: «Өлдүр, өлдүр, гер Ону ставроза!» «Герейим сизин Падишахынызымы?» – сорду Пилат оннара. Бүүк попазлар дедиләр: «Биздә йок башка падишах, Кесардан каарә».

¹⁶ Озаман Пилат верди Иисусу оннарын еллеринә, ки герилсин ставроза. Аскерләр алдылар Иисусу да гөтүрдүләр гермәә.

Иисус ставроза

¹⁷ Иисус Кенди гөтүрәрди ставрозу омузунда да чыкты о ерә, ани денер «Баш кемии ери», чыфытчасына «Голгофа».

¹⁸ Орада гердиләр ставроза Ону хем таа ики кишийи, бирисини саа тарафына, өбүрүнү дә сол тарафына, Иисусу да гердиләр ортада.

¹⁹ Пилат сымарлады, йазсыннар да ставрозун йукарсына бөлә бир йазы койсуннар: «Назаретли Иисус, Иудейлерин Падишахы».

²⁰ Иудейлердән чойу окудулар бу йазыы, зерә нерейи гердиләр

* 18:28 Преториум – кулланыжынын резиденциясы.

* 19:14 Хазырланмак гүнү – жумаа. ** 19:14 Алтынжы саат – үүлендә саат 12 (кими билгичлерә гөрә саат 6).

Иисусу, йакынды касабайа. Йазылайды чыфыт, латин хем урум диллериндә.

²¹ Иудейлерин бүүк попазлары дедиләр Пилата: «Йазма „Иудейлерин Падишахы“, ама йаз, ани „О Кендини сайарды Иудейлерин Падишахы“».

²² «Не йаздым, о йазылмыш», – жувап етти Пилат.

²³ Аскерләр Иисусу гердиктән сора алдылар Онун рубаларыны да йаптылар дөрт пай, хербир аскерә бирәр пай. Сора алдылар гөлмеени. Гөлмеендә йокту бир дә дикиш, өрүлүйдү бойдан-бойа.

²⁴ Аскерләр дедиләр бири-биринә: «Йьртмайалым гөлмәә, ама аталым четелә, гөрелим, кимә дүшежек». Бу олду таманнансын дейни Айоз Йазы, ани деер: «Пай еттиләр рубаларымы, гийийим ичин четелә аттылар». Бөлә дә йапты аскерләр.

²⁵ Ставроз йанында, нередә герилийди Иисус, дурардылар: анасы, анасынын кызкардашы, Марийа, Клеопанын карысы, хем Марийа Магдалина.

²⁶ Ачан Иисус гөрдү анасыны хем, дурарак онун йанында, үүренижийи, ангысыны севәрди, деди Кенди анасына: «О, кары! Тә, бу сенин оолун!»

²⁷ Сора деди үүренижисинә: «Тә, бу сенин анан!» Ондан сора бу үүренижи алды Иисусун анасыны кенди евинә.

Иисус өлер

²⁸ Бундан сора Иисус, билерәк ани шинди хепси таманнанды, та-

маннансын дейни Айоз Йазы, деди: «Сусадым».

²⁹ Орада варды бир кап, долу шарап сиркесиннән. Аскерләр, бир сүнкери бандырып сиркейә, иссоп* сопасына тактылар да узаттылар Онун дудаclarына.

³⁰ Ачан Иисус сиркейи датты, деди: «Таманнанды!» Сора иилти башыны да салверди Духуну.

³¹ Жумаа гүнүйдү. Иудейләр истемәрдиләр, ки гүүделәр, ставрозда герили, калсыннар жумертеси гүнү, зерә о жумертеси бир бүүк гүндү. Онуштан йалвардылар Пилата, ки изин версин, кысыннар герилмиш оланнарын балдырларыны да калдырсыннар гүүделери.

³² Аскерләр гелдиләр да кыдылар илкинкисинин балдырларыны, сора икинжисинин, ани Иисуслан билә герилийдиләр.

³³ Ама ачан йаклаштылар Иисуса, гөрдүләр ани О өлү, онун ичин оннар кырмадылар Онун балдырларыны.

³⁴ Ама аскерлердән бириси саплады Онун ийесини сүнгүйлән, да бирдән кан хем су акты.

³⁵ Буну гөрән шаатлык едер, да онун шаатлыгы аслы. О билер, ани доору сөлеер. Сөлеер, ки сиз инанасыныз.

³⁶ Бу бөлә олду, ки таманнансын Айоз Йазы: «Онун кемиклериндән бири билә фаланмайажэк».

³⁷ Башка ердә Айоз Йазы деер: «Бакажэklar Она, Кими сапладылар».

Иисус мезара койуләр

³⁸ Бундан сора Аримафейа касабасындан Иосиф, ангысы Иисусун бир үүренижисийди, ама буну саклы тутту, зерә коркарды иудейлердән, истеди изин Пилаттан, ки индирсин Иисусун гүүдесини ставроздан. Пилат кайыл олду. Иосиф гитти да алды Иисусун гүүдесини.

³⁹ Гелди Никодим дә, ангысы гежә гелдийди Иисуса, гетирди йакын үз фунт* смирна, карышык алойа йаайыннан.

⁴⁰ Оннар алдылар Иисусун гүүдесини да сардылар кетендән безләрлән, ии кокуларлан, иудейлерин гөммәк адетлеринә гөрә.

⁴¹ Орада, нередә Иисусу гердиләр, варды бир башчә. О башчә ичиндә варды бир ени мезар лаамы, нерейи таа кимсейи коймадыйдылар.

⁴² Орада койдулар Иисусу, зерә иудейлерин хазырланмак гүнүйдү, да бу мезар орайы йакынды.

Иисус дирилер

20 Хафтанын илк гүнүндә** Марийа Магдалина чин-сабаалән, таа каранниктан, гелди мезара да гөрдү, ани таш актарылмыш мезарын аазындан.

² О качарак гитти Симон Петрийә хем өбүр үүренижийә, ангысыны севәрди Иисус, да деди оннара: «Алмышлар Саабийи мезардан, да билмеериз, нерейи койдулар Ону».

³ Озаман чыкты Петри хем өбүр үүренижи да гиттиләр мезара.

⁴ Икиси барабар качтылар, ама өбүр үүренижи Петридан таа пек качарды да етишти ондан илери мезара.

⁵ Ачан иилди, гөрдү кетен безлери ердә, ама мезар ичинә гирмедди.

⁶ Онун ардына гелди Симон Петри. О гирди мезар ичинә, гөрдү ердә кетен безлери

⁷ хем пешкири, ани башындайды. О диилди безләрлән бирердә, ама сарылы топлуйду да койулуйду башка тарафа.

⁸ Озаман гирди мезар ичинә өбүр үүренижи да, ангысы илери етиштииди мезара да, гөрүп, инанды.

⁹ Зерә оннар таа билмәрдиләр Айоз Йазыдан, ани Иисус лаазымды дирилсин өлүдән.

¹⁰ Сора үүренижиләр енидән дөндүләр геери евә.

¹¹ Ама Марийа дурарды дышарда, мезарын йанында, да ааларды. О ааларкан, иилди баксын мезар ичинә.

¹² Да орада гөрер ики ангил, гийийимни ак-бийаз рубайлан. Бириси отурарды баш ужунда, өбүрү дә аяк ужунда, нередә койулуйду Иисусун гүүдеси.

¹³ Оннар сордулар она: «Кары, нечин аалээрсын?» О жувап етти: «Алмышлар беним Саабими, да билмеерим нерейи койдулар».

¹⁴ Бөлә лафедәркән, дөндү да гөрдү Иисусу, Ангысы орада аякча дурарды, ама танымады Ону.

¹⁵ Иисус деди она: «Кары! Нечин аалээрсын? Кими аарээрсын?» Марийа санды, ани О башчыванжы,

* 19:29 Иссоп – бир от, ангысынын даллары серпмак ичин кулланылар.

* 19:39 100 фунт – 33 килограм. ** 20:1 Хафтанын илк гүнү – базар гүнү.

да деди: «Чорбажы! Еер сән алдысайдын Ону, сөлә нерейи койдун, да бән алажам Ону».

¹⁶Иисус деди она: «Марийа!» О чабук дөндү да чыфгытчасына деди: «Раввун!» аннамасы «Үүреджи».

¹⁷Иисус деди она: «Тутунма Бендән, зерә Бән таа калкмадым Бобама, ама гит кардашларыма да сөлә оннара, ани калкэрым Беним Бобама хем сизин Бобаныза, Беним Аллахыма хем сизин Аллахыныза».

¹⁸Марийа Магдалина гелер үүренижилерә да деер: «Бән гөрдүм Саабийи», сора сөледиди, не деди Иисус.

Үүренижиләр

Иисуслан каршы гелерләр

¹⁹О хафтанын илк гүнүндә, авшам үстү, үүренижиләр топлуйдулар бирердә. Капулар китлийдиләр, зерә коркардылар иудейлердән. Озаман Иисус гелди оннарын арасына да деди оннара: «Селемет сизә!»

²⁰Бундан сора гөстерди оннара еллерини хем ийесини. Үүренижиләр, гөрүп Саабийи, севиндиләр.

²¹Иисус деди икинжи сыра: «Селемет сизә! Нижә йоллады Бени Бобам, өлә йоллээрым Бән дә сизи».

²²Бу лафлардан сора О үфледиди оннара да деди: «Кабледин Айоз Духу».

²³Кимин гүнахларыны баашлайажэныз, оннара баашланажэк, кимин баашламайажэныз, оннара баашланмайажэк».

Инансыз Фома

²⁴Фома, оникидән бириси, ангысына денер «Икиз», йокту оннарлан барабар, ачан Иисус гелди.

²⁵Өбүр үүренижиләр дедиләр она: «Биз гөрдүк Саабийи!» Ама о деди: «Гөрмейинжә Онун еллериндә нышаннары енсерлердән, коймайынжа пармаамы нышаннара хем йокламайынжа елимнән Онун ийесини, бән инанмайажам».

²⁶Секиз гүндән сора енидән топлуйдулар Иисусун үүренижилери ичердә, Фома да оннарланды. Капулар китлийкән, гелди Иисус оннарын арасына да деди: «Селемет сизә!»

²⁷Сора деер Фомайа: «Вер пармааны да бак Беним еллеримә, вер елини да йокла Беним ийеми да олма инансыз, ама ол инанжы».

²⁸Фома деди: «Саабим хем Аллахым!»

²⁹Иисус деди она: «Фома, сән гөрдүн да инандын. Не муглу оннара, ким гөрмедийнән инанэр».

³⁰Иисус чок башка нышаннар йапты үүренижилерин өнүндә, ангылары ичин йок йазылы бу кийатта.

³¹Ама буннар йазылы, ки сиз инанасыныз, ани Иисус – Христос, Аллахын Оолу, да инанарак, дивеч йашаманыз Онун адыннан олсун.

Иисус Тивериада гөлүндә

21 Бундан сора Иисус енидән гөстерилди Кенди үүренижилеринә Тивериада гөлүнүн бойунда. Тә нижә О гөрүндү:

²Симон Петри, Фома, ангысына денер «Икиз», Нафанаил,

Галилейанын Кана күүйүндән, Зеведейн ооллары хем таа ики үүренижи топландыйдылар бирери.

³Симон Петри деди: «Гидерим балык тутмаа». Оннар жувап еттиләр: «Гидериз биз дә сениннән». Гиттиләр да пиндиләр кайык ичинә, ама о гежә бишей тутмадылар.

⁴Ачан айдыннанды, Иисус дурарды гөлүн бойунда, ама үүренижиләр танымадылар Ону.

⁵Иисус деди оннара: «Ушакларым! Тутгунуз му бишей сабаа имееси ичин?» Оннар жувап еттиләр: «Тутмадык».

⁶О деди оннара: «Атын сүзмейи кайыын саа тарафына да тутажэныз». Оннар аттылар да артык чыкарамардылар сүзмейи, окадар чок балык тутулмушту.

⁷Озаман үүренижи, ангысыны севәрди Иисус, деди Петрийә: «Тә, Сааби!» Симон Петри, ачан ишитти, ани О – Сааби, белинә баалады үст рубасыны, зерә сойунмушту, да атлады су ичинә.

⁸Ама калан үүренижиләр гелдиләр кайыклан, зерә узак диилдиләр кенардан, йакын бир икиүз ендезенин* долайында, да чекәрдиләр сүзмейи балыкларлан.

⁹Ачан чыктылар куруйа, орада гөрдүләр коор үстүндә койулу балык хем йанында екмек.

¹⁰Иисус деди оннара: «Верин балыклардан, ани шинди тутгунуз».

¹¹Симон Петри пинди кайаа да чекти сүзмейи кенара. О долуйду бүүк балыкларлан, хепси варды үз елли үч балык. Бакмайарак, ани

өлә чок, сүзмә хеп окадар копмады.

¹²Иисус деди оннара: «Гелин да ийин». Кимсей үүренижилердән кыйышмарды сорсун Она: «Кимсин сән?» Зерә хепси таныйардылар, ани О Кендиси Сааби.

¹³Иисус йаклашты, алды екмәа да верди оннара. Хеп өлә сора верди балыклары да.

¹⁴Бу үчүнжү сыра Иисус гөстерилди үүренижилеринә дирилмектән сора.

Петри,

отлат Беним койуннарымы

¹⁵Оннар идиктән сора, Иисус деди Симон Петрийә: «Симон, Иоанын оолу! Северсин ми сән Бени таа чок буннардан?» Петри жувап етти: «Аслы, Сааби, Сән билерсин, ани бән северим Сени». Иисус деди она: «Отлат Беним кузуларымы».

¹⁶Икинжи сыра сорэр она: «Симон, Иоанын оолу! Северсин ми сән Бени?» Петри жувап етти Она: «Аслы, Сааби, Сән билерсин, ани бән северим Сени». Иисус деди она: «Гүт Беним койуннарымы».

¹⁷Үчүнжү сыра сорду она: «Симон, Иоанын оолу! Северсин ми сән Бени?» Петри гүчленди, ани үчүнжү сыра хеп буну сорду: «Северсин ми Бени?» да жувап етти: «Сааби! Сән хепсини билерсин. Сән билерсин, ани бән северим Сени». Иисус деди она: «Отлат Беним койуннарымы».

¹⁸Доору, доору сөлеерим сана, ачан сән генчтин, кушанардын

* 21:8 200 ендезә – бир 100 метра.

кендин да гидәрдин, нерейи кендин истәрдин, ама ачан ихтәрлайажан, узадажан еллерини, да башкасы кушайажэк сени да гөтүрежек, нерейи сән хич истәмеерсин».

¹⁹Сөледи буннары, ки гөстерсин, несой өлүмнән Петри метиннейежек Аллахы. Буннары сөледиктән сора деди она: «Гел Беним ардыма».

²⁰Петри бакты геери да гөрдү, ани оннарын ардына гелер үүренижи, ангысыны севәрди Иисус, хем ангысы авшам екмәә вақыдында дайандыйды Иисусун гүүсүнә, да сорду: «Сааби! Ким сатажэк Сени?»

²¹Петри, гөрүп ону, сорду Иисуса: «Сааби, онуннан не олажэк?»

²²Иисус деди: «Еер Бән истәрсейдим, ки о калсын дири, таа Бән гелинжә, сана не зарар? Сән бак да гел ардыма».

²³Бундан сора лаф даалды кардашларын арасында, ани бу үүренижи хич өлмейежек. Ама Иисус демеди, ани о хич өлмейежек, салт деди: «Еер Бән истәрсейдим, ки о калсын дири, таа Бән гелинжә, сана не зарар?»

²⁴Бу, о үүренижи, ани шаатлык едер бу ишләр ичин хем йазды буннары, да биз билериз, ани онун шаатлыгы аслы.

²⁵Вар чок таа, не йапты Иисус, ама еер йазылайды хепси уфажыктан, санэрым, ки бүтүн дүннә йокту насыл сыйдырсын бу йазымыш кийатлары. /Амин./